

EDWARD TRYJARSKI

Ze studiów nad rękopisami i dialektem kipcackim Ormian polskich

3.

Katalogi alumnów Kolegium teatyńskiego we Lwowie

A. Scritt. Rif. nei Congr. Coll. Arm.-Rut. vol. I

Przedstawione poniżej katalogi alumnów przechowywane są w zbiorach watykańskich, w grupie aktów dotyczących dziejów lwowskiego Kolegium¹: Scritt. Rif. nei Congr. Collegio Arm.-Rut. vol. I, 1664—1780, f°s 176, 180, 181, 184, 185, 190, 196, 203, 204, 205, 206, 218, 219, 227, 228, 237, 238, 251, 260, 263, 266, 267, 268, 285, 288 i 289. Są to oficjalne periodyczne sprawozdania nadsyłane władzom watykańskim przez kolejnych prefektów teatyńskich misji lwowskiej z działalności podległego im Kolegium. Każde ze sprawozdań, pisanych własnoręcznie przez samych prefektów, umieszczone jest na oddzielnej karcie i zaopatrzone tytułem: „Catalogus Personarum et Expensarum Collegii Pontificii Leopoliensis Armeni a ...”, po czym następuje wskazanie okresu sprawozdawczego.

Sprawozdania obejmują następujące okresy:

- f° 176 — a Calendis Ianuarii Anni 1689 ad finem Decembris
- f° 180 — a Calendis Ianuarii Anni 1691 ad finem Decembris
- f° 181 — a Calendis Ianuarii 1692 ad finem Decembris eiusdem Anni
- f° 184 — a Calendis Ianuarii 1693 ad finem Decembris
- f° 185 — a Calendis Ianuarii 1694 ad finem Decembris
- f° 190 — a Calendis Ianuarii 1695 ad finem Decembris
- f° 196 — a Calendis Ianuarii 1696 ad finem [...]
- f° 203 — a [...] Ianuarii 1697 ad finem eiusdem Anni
- f° 204 — a prima die Ianuarii 1698 ad finem eiusdem Anni

¹ Por. cz. 2. niniejszych *Studiów: O nauce języków obcych w Kolegium teatyńskim we Lwowie*, „Rocznik Orientalistyczny” XXIII, 2, str. 50—51. Aneks. Tamże wykaz literatury. Przy niniejszym opracowaniu korzystałem z fotokopii, nadesłanych mi łaskawie przez ks. dra G. Petrowicza. Wyboru odpowiednich kart ze wspomnianej grupy aktów zechciał dokonać ks. mgr K. Roszko, za co mu składam uprzejme podziękowanie. Nie znając oryginałów, zrezygnować musiałem z analizy paleograficznej.

- f° 205 — a Calendis Ianuarii Anno 1690 ad finem Decembris
 f° 206 — a prima die Ianuarii 1699 ad finem eiusdem Anni
 f° 218 — a prima die Ianuarii 1708 ad finem eiusdem Anni
 f° 219 — a prima die Ianuarii 1708 ad finem eiusdem Anni
 f° 227 — a prima die Ianuarii 1709 ad finem eiusdem Anni
 f° 228 — a prima die Ianuarii 1709 ad finem eiusdem Anni
 f° 237 — a prima die Ianuarii 1710 ad finem eiusdem Anni
 f° 238 — a prima die Ianuarii 1710 ad finem eiusdem Anni
 f° 251 — a prima die Ianuarii 1711 ad finem eiusdem Anni
 f° 260 — a prima die Ianuarii 1712 ad finem eiusdem Anni
 f° 263 — a prima die Ianuarii 1713 ad finem eiusdem Anni
 f° 266 — a prima die Ianuarii 1714 ad finem eiusdem Anni
 f° 267 — a prima die Ianuarii 1715 ad finem eiusdem Anni
 f° 268 — a prima die Ianuarii 1716 ad finem eiusdem Anni
 f° 285 — a prima die Ianuarii 1717 ad finem eiusdem Anni
 f° 288 — a prima die Ianuarii 1718 ad finem eiusdem Anni
 f° 289 — a prima die Ianuarii 1719 ad finem eiusdem Anni

Jak widać z powyższego zestawienia, a także z pewnych cech formalnych, jak charakter pisma, układ tekstu, znaki paginacji, sprawozdanie z f° 205 powinno się znaleźć w porządku chronologicznym między f°s 176 i 180, zaś sprawozdania z f°s 218 i 219 obejmują ten sam okres sprawozdawczy, podobnie jak z f°s 227 i 228 oraz f°s 237 i 238 (liczba kolejna na f° 238 napisana jest ręcznie, w przeciwieństwie do mechanicznie odbitych znaków na pozostałych kartach). We wspomnianych wypadkach mamy do czynienia z wtóropisami tych samych rąk, różniącymi się tylko kilkoma drobnymi odmiankami tekstu, np. na f° 279 w rubryce „Schola” czytamy: „...partim initiis Rhetoricae, Cathéchismo et linguae Armenae vacant”, podczas gdy na f° 218 brak jest wyrazu „initiis”, na f° 237 jako datę przyjęcia Krzysztofa Farukowicza podano 25 maj 1710 r., zaś na f° 238 — 23 maj tegoż roku. W rezultacie nie łatwo jest wskazać dostatecznie uzasadnioną przyczynę, w wyniku której znalazły się w zespole aktów trzy sprawozdania w egzemplarzach podwójnych. Można przypuszczać, że przysyłano je dwom adresatom lub że dla większej pewności doręczenia wysyłano we wtóropisach za pośrednictwem różnych osób, lub że wreszcie wtóropisy były przechowywane w kancelarii Kolegium we Lwowie i w nieznanych bliżej okolicznościach zostały później przewiezione do Rzymu.

Wszystkie sprawozdania składają się z dwóch działów: naukowo-rejestacyjnego i gospodarczo-rozliczeniowego. Ten ostatni zawiera wzmianki o służbie Kolegium („Emptor qui est Coquus”, „Pistor” „Iantor” „Ad Fornaces ligna et alia”), a przede wszystkim zestawienia bilansowe przychodów i rozchodów, związanych z utrzymaniem placówki, w złotych („aurei”), florenach („floreni”) i groszach („grossi”). W niniejszym częściowym opracowaniu

zabytków dział gospodarczo-rozliczeniowy, mogący w pewnym stopniu zainteresować historyka uczelni, pozostawiamy bez dokładniejszego omówienia, zwracając uwagę na dział pierwszy.

Obejmuje on następujące rubryki: 1. personel kierowniczy („Pater Praefectus”, „Pater Professor Studiorum”, „Pater Inspector Alumnorum”, „Pater Oeconomus” w sprawozdaniach wcześniejszych, „Pater Praefectus” i „Pater Professor Studiorum” w sprawozdaniach za lata 1708—1710, „Pater Praefectus”, „Pater Professor Studiorum” i „Alter Pater Professor” za lata 1711—1719). Rubryka ta w żadnym ze sprawozdań nie jest wypełniona nazwiskami.

Główny trzon sprawozdań stanowią rubryki dotyczące alumnów: 2. imię i nazwisko („Alumni actuales”), 3. przedmioty studiowane („Schola”), 4. miejsce pochodzenia i narodowość („Patria”), 5. wiek („Aetas”)², 6. data przyjęcia do uczelni („Admissio”), 7. studiowane lub posiadane języki („Linguae”), 8. czy złożył przysięgę („Iuramentum”) oraz 9. otrzymane święcenia i stanowiska kościelne („Status”). W tej ostatniej rubryce, w niektórych sprawozdaniach w ogóle nie wypełnionej, spotykamy również uwagi o zachowaniu się alumnów, ich wystąpieniu lub zwolnieniu.

Na marginesie rozliczeń gospodarczych znajdujemy formułkę stwierdzającą prawdziwość danych zawartych w sprawozdaniu: „Testor Deum hanc (has) expensarum rationem (-es) esse veritati conformem (-es)”, po której następuje podpis prefekta.

Pod sprawozdaniami widnieją podpisy następujące:

Franciscus Bonesana — z lat 1689—1690 (f°s 176 i 205),

D. Sebastianus Mª Accursius — za lata 1691—1699 (f°s 180, 181, 184, 185, 190, 196, 203, 204, 206),

D. Stephanus Trombetti—za lata 1708—1719 (f°s 218, 219, 227, 228, 237, 238, 251, 260, 263, 266, 267, 268, 285, 288, 289)³.

Poniżej podajemy zawarte w sprawozdaniach informacje dotyczące poszczególnych alumnów — w pierw ormiańskich, następnie ruskich. Ponieważ te same nazwiska są rejestrowane z reguły kilkakrotnie w kolejnych sprawozdaniach, podajemy je tylko raz, wtedy gdy się pojawiają najwcześniej, przy dal-

² Na f° 181 rubryka „Aetas” umieszczona jest między rubrykami „Linguae” i „Iuramentum”, zaś rubryki „Status” brak.

³ Wg informacji przekazanej mi uprzejmie przez ks. G. Petrowicza, kolejność późniejszych prefektów Kolegium przedstawia się, jak następuje: Francesco Bonesana 1678—1691, Sebastiano M. Accorsi 1691—1704, Nicola Aprosio 1705—1706, Stefano Trombetti 1706—1723, Giuseppe M. Redanaschi 1723—1735, Giacomo Costa 1735—1738, Giorgio Lascaris 1738—1741, Girolamo Moro 1741—1760, Ignazio Rossetti 1760—1784. Wynika stąd, co znajduje potwierdzenie w cytowanych wyżej sprawozdaniach, że okres prefektury Bonesany należy przedłużyć o 3 lata poza rok 1688 wskazany poprzednio, por. *L'Unione degli Armeni di Polonia con la Santa Sede (1626—1686)*, Roma 1950, str. 323.

szych zapisach sygnalizując jedynie różnice tekstu. Ograniczamy się przy tym do rubryk: 2., 4., 5., 6. i 9. Rubryki 3. i 7., dotyczące znajomości języków oraz nauczanych przedmiotów, zostały omówione uprzednio⁴. Rubryka 8., sygnalizująca jedynie w sposób lapidarny sam fakt złożenia przysięgi („fecit”), zdaje się nie zawierać danych szczególnie interesujących⁵.

Na koniec warto zauważyć, iż o fakcie przysyłania sprawozdań zachowały się wzmianki w innych zespolach akt watykańskich, wydanych drukiem w ostatnich czasach. Tak np. w sprawozdaniu z obrad Congregationis Particularis z 6.XII.1723 r. czytamy:

„Il P. D. Giuseppe Maria Redanaschi, Rettore de Collegii Pontificii di Leopoli, ha trasmesso il Catalogo delle Persone, che attualmente in essi dimorano, ed uno stato generale dell' Introito, ed esito de medesimi”⁶.

W listach Congregationis de Propaganda Fide z lat 1622—1728 znajdujemy 5 pism⁷ skierowanych do rektora Kolegium ks. Rossettiego, zawierających pokwitowania z otrzymanych rachunków, związanych z utrzymaniem uczelni („Ho ricevuto il bilancio de conti di cotesto Collegio...”). Rozliczenia te dotyczyły okresów sprzed roku lub dwóch (list z 7.VIII.1773 kwitujący odbiór sprawozdania za rok 1771). Wzmiankę o katalogu alumnów znajdujemy także w liście tejże Kongregacji do ks. Rossettiego z 15.VI.1771:

„Unito alla lettera di V.P. de 13 Marzo prossimo passato ho ricevuto il Catalogo degl'Alunni, e insieme con esso anche i Conti d'introito ed'esito di cotesto Collegio...”⁸.

Jak widać, obowiązek nadsyłania sprawozdań-katalogów, ciążyący na kierownikach uczelni, był wykonywany jeszcze w ciągu lat kilkudziesięciu, także w końcowym okresie jej istnienia.

Tekst*

f° 176 — rok 1689

Ioannes Augustinowicz Leopoliensis Arm[enus], lat 23, przyjęty Prima Octobris 1679. Zwolniony 9 Octobris po ukończeniu studiów. Clericus vacat iuri Can[oni]co Cracoviae

⁴ O nauce języków..., ut supra, Aneks.

⁵ O przysiędze i jej tekstach patrz niżej przy omawianiu Katalogu ze zbiorów Ossolineum.

⁶ *Congregationes Particulares Ecclesiam Catholicam Ucrainae et Bielarusjæ spectantes*, vol. I, 1622—1728, Romae 1956, str. 198.

⁷ Listy są datowane: 28.XI.1767, 28.I.1768, 20.I.1770, 15.VI.1771, 7.VIII.1773. Patrz *Litterae S. C. de Propaganda Fide Ecclesiam Catholicam Ucrainae et Bielarusjæ spectantes*, vol. V, 1758—1777, Romae 1957.

⁸ *Ibid.*, str. 165.

* W wydaniu obu poniższych tekstów starano się zachować w pewnym za-

- [Grego]rius Dawidowicz Leopoliensis Arm[enus], lat 23, przyjęty 22 Octobris 1680. Zwolniony 9 Octobris po ukończeniu studiów. Diaconus inservit ecc[lesiae] Leopoli
- Gregorius Torosowicz Samboriensis Arm[enus], lat 23, przyjęty 23 Ianuarii 1680. Zwolniony 9 Octobris po ukończeniu studiów. Diaconus inservit ecc[lesiae] Sniatiniae
- Vartanus Midchonowicz Iaslouecensis Arm[enus], lat 23, przyjęty 15 Iunii 1682. Zwolniony 9 Octobris po ukończeniu studiów. Diaconus inservit ecc[lesiae] Stanislaopoli
- Iacobus Minaszewicz Iaslouecensis Arm[enus], lat 22, przyjęty 27 Octobris 1682. Zwolniony 9 Octobris po ukończeniu studiów. Discessit ad Parentes Varsaviam [...]
- Gregorius Balsamowicz Leopoliensis Arm[enus], lat 20, przyjęty 16 Octobris 1683. Zwolniony 9 Octobris po ukończeniu studiów. Clericus Leopoli vacat lectionibus Sanctae Scripturae
- Christophorus Kistosturowicz Zamoscensis Arme[nus], lat 17, przyjęty 20 Augusti 1687
- Ioannes Zamorowicz Leopoliensis Arm[enus], lat 16, przyjęty 11 Martii 1688
- Stephanus Micholaiewicz Camenecensis Arm[enus], lat 13, przyjęty 10 Iulii 1689
- Paschalis Steckiewicz Leopoliensis Arm[enus], lat 16, przyjęty 11 Iulii 1689
- Gregorius Abrahamowicz Camenecensis Arm[enus], lat 16, przyjęty 11 Iulii 1689
- Michael Zadichiewicz Leopoliensis Arm[enus], lat 14, przyjęty 15 Iunii 1689
- Nicolaus Bobrichiewicz Camenecensis Arm[enus], lat 11, przyjęty 19 Septembris 1689
- Christophorus Carko Camenecensis Arm[enus], lat 13, przyjęty 9 Octobris 1689

kresie cechy języka, a nawet pisowni poszczególnych osób. Pozostawiono więc np. takie formy, jak „muribundus”, „uxorum”, „Congregatio de Propaganda Fides”, „baptisatus” obok „bapizatus”, „rhetoricus” obok „rethoricus” i in. Ingerencja wydawcy ograniczyła się głównie do ujednolicenia pisowni imion (natomiast pozostawiono w zasadzie bez zmian interesujące werse nazwisk i nazw miejscowych), usunięcia wahań grafii w takich wypadkach, jak j ~ i, u ~ v ~ w (przy wątpliwych lekcjach znanych sufiksów nazwisk: -owicz, -owski przyjmowano postaci bliższe polskim), -cji ~ -cii ~ -tij, ustalenia zakresu użycia majuskul i znaków przestankowych. W przedstawionym tekście rkpsu A. wyrazy polskie wyjaśniające zawartość poszczególnych rubryk („lat”, „przyjęty”, „zwolniony” itp.) pochodzą od wydawcy (patrz fotokopie).

f° 205 — rok 1690

- [Christ]ophorus Kistosturowicz p. wyżej
 [Ioann]es Zamorowicz p. wyżej
 [...]ius Bobrichiewicz Camenecensis Arm[enus], lat 13, przyjęty 15
 [?] Iunii 1689
 [Steph]anus Micholaiewicz p. wyżej
 [Pasch]alis Steckiewicz „ „
 [Grego]rius Abrahamowicz „ „
 [Mich]ael Zadichiewicz p. wyżej, ale tu data przyjęcia 19 Sep-
 tembris 1689
 [Chri]stophorus Carco „ „
 [Christ]ophorus Kricorowicz Camenecensis Arm[enus], lat 15, przyjęty
 6 Aprilis 1690.
 W rubryce „Status” notatka: 30 Iulii exivit ob incurabilem infirmitatem
 [Gab]riel Nersesowicz Leopoliensis Arm[enus], lat 14, przyjęty 2 Maii
 1690
 W rubryce „Status” notatka: 3 Iunii exivit ob odiosam[?] valitudinem
 [...]us Varteresowicz Camenecensis Arm[enus], lat 17, przyjęty 12
 Augusti 1690.
 W rubryce „Status” notatka: 8 Octobris exivit nolens statuta Collegii
 suscipere [Ioa]nnes Vakowski Leopoliensis Arm[enus], lat 14, przy-
 jęty 9 Octobris 1690
 [Ga]briel Iaszkievicz Leopoliensis Arm[enus], lat 14, przyjęty 10 No-
 vembris 1690

f° 180 — rok 1691

- Christophorus Kistosturowicz p. wyżej
 Ioannes Zamorowicz „ „
 Nicolaus Bobrikiewicz p. wyżej: Bobrichiewicz, ale tu data
 przyjęcia (powtórnego?) 15 Iunii 1689
 [Step]hanus Micholaiewicz p. wyżej
 [Pasc]halis Steckiewicz „ „
 [Gre]gorius Abrahamowicz „ „
 [Mic]hael Sadikiewicz Leopoliensis Armenus, lat 16, przyjęty 19 Sep-
 tembris 1689
 [Chri]stophorus Carko p. wyżej
 [Ioa]nnes Vakouuski p. wyżej: Vakowski
 [Gab]riel Iaszkieuicz p. wyżej: Iaszkievicz

f° 181 — rok 1692

- [Chr]istophorus Kistosturowicz p. wyżej
 [Ioa]nnes Zamorowicz „ „
 [Ni]colaus Bobrikiewicz p. wyżej, jak na f° 180

[Ste]phanus Mikolaiewicz	p. wyżej
[Pas]chalis Steckiewicz	„ „
[Gre]gorius Abrahamowicz	„ „
[Mi]chael Sadikiewicz	„ „
[Chr]istophorus Carko	„ „
[Io]annes Vakowski	„ „
[Ga]briel Iaskiewicz	„ „

f° 184 — rok 1693

Christophorus Kistosturowicz	p. wyżej
Ioannes Zamorowicz	„ „
Nicolaus Bobrikiewicz	p. wyżej, jak na f° 180
[S]tephanus Micholaiewicz	„ „
[P]aschalis Steckiewicz	„ „
[Gr]egorius Abrahamowicz	„ „
[M]ichael Sadikiewicz	„ „
[Ch]ristophorus Carko	„ „
[Io]annes Vakowski	p. wyżej

W rubryce „Status” notatka: Dimissus ex mandato Ill[ustrissi]mi Nuntii
tamquam discolus

[G]abriel Iaskiewicz	p. wyżej: Iaskiewicz
----------------------	----------------------

f° 185 — rok 1694

[C]hristophorus Kistosturowicz	p. wyżej
[Io]annes Zamorowicz	„ „
[N]icolaus Bobrikiewicz	p. wyżej, jak na f° 180
[Ste]phanus Micholaiewicz	„ „
[Pa]schalis Steckiewicz	„ „
[Gr]egorius Abrahamowicz	„ „
[M]ichael Sadikiewicz	„ „
[Ch]ristophorus Carco	„ „
[Ga]briel Iaskiewicz	„ „

f° 190 — rok 1695

[C]hristophorus Kistosturowicz	p. wyżej
[I]oannes Zamorowicz	„ „
[N]icolaus Bobrikiewicz	p. wyżej, jak na f° 180
[St]ephanus Micholaiewicz	„ „
[Pa]schalis Steckiewicz	„ „
[G]regorius Abrahamowicz	„ „
[M]ichael Sadikiewicz	„ „
[C]hristophorus Carko	„ „
[G]abriel Iaskiewicz	„ „

f° 196 — rok 1696

- [Christophor]us Kistosturowicz p. wyżej
 [Ioannes] Zamorowicz „ „
 [Nicolaus] Bobrikiewicz p. wyżej, jak na f° 180
 [Stephanu]s Michola[iewicz] „ „
 [Christophor]us Carko „ „
 [...] Brocki Brodensis Armenus, lat 16, przyjęty 3 Maii 1696
 [Nicola]us Dertorosowicz Sniatiniensis Armenus, lat 13, przyjęty 13 Iulii 1696
 [...]us Antono[wicz] Leopoliensis Arm[enus], lat 13, przyjęty 9 Augusti 1696
 [...]tus Mardu[...]cz Stanislaopoliensis Arm[enus] lat 14, przyjęty 1 Martii 1697
 W rubryce „Status” notatka: Hoc anno fuerunt amoti a Collegio ex mandato Ill[ustrissi]mi D[omi]ni Nuntii propter insolentes, seditiosos et inhonestos mores diu et usq[ue] ad nauseam toleratos Paschalis Steckiewicz, Gregorius Abrahamowicz, Michael Sadikiewicz, Gabriel Iaskiewicz. 1us Leopoli manet apud consanguineos, 2us Cracoviam discessit ibiq[ue] studet, 3us mercaturam exercet, 4us mortuus est.

f° 203 — rok 1697

- [Christop]horus Kistostu[row]icz p. wyżej
 [Ioannes] Zamorowicz „ „
 [Nicola]us Bobrikiewicz p. wyżej, jak na f° 180
 [Stepha]nus Micholaiewicz „ „
 [...] Brocki „ „
 [Nico]laus Dertoroso[w]icz „ „
 [Nicola]us Iakubowicz Leopoliensis Armenus, lat 13, przyjęty 8 Ianuarii 1697
 [Zach]arias Kapacz Kamenecensis Arm[enus], lat 13, przyjęty 9 Martii 1697
 [Theo]dorus Zacharie[se]wicz Leopoliensis Arm[enus], lat 14, przyjęty 13 Iunii 1697
 [Nico]laus Kapacz Kamenecensis Arm[enus], lat 11, przyjęty 18 Septembris 1697

f° 204 — rok 1698

- [Ch]ristophorus Kistosturowicz p. wyżej
 [Io]annes Zamorowicz „ „
 [Ni]colaus Bobrikiewicz p. wyżej, jak na f° 180
 [Step]hanus Mikolaiewicz p. wyżej: Micholaiewicz
 [Iaco]bus Brocki Iaslovecensis, lat 19, przyjęty 3 Maii 1696; por. f° 196
 [Ni]colaus Dertorosowicz p. wyżej

- [Ni]colaus Iakubowicz p. wyżej
 [Theo]dorus Zakariesewicz p. wyżej: Zachariesewicz
 [Zach]arias Kapacz „ „
 [Gre]gorius Pirumowicz Leopoliensis, lat 13, przyjęty 1 Augusti 1698
 [Nico]laus Kapacz p. wyżej
 [...]rus Pirumowicz Leopoliensis, lat 12, przyjęty 1 Augusti 1698
 [Deod]atus Nikorewicz Iaslouecensis, lat 11, przyjęty 23 Aprilis 1697
 W rubryce „Status” notatka: Hoc anno 20 Ma[ji?] sunt dimissi ex Collegio finitis studiis Christophorus Kistosturowicz diaconus inservit Ecc[lesi]ae Cat[holicae] Leopoli[ensi], Ioannes Zamorowicz diaconus inservit eidem Ecc[lesi]ae, Nicolaus Bobrikiewicz inservit eidem Ecc[lesi]ae, Stephanus Mich[ola]jewicz subd[iaconus] inservit eidem Ecclesiae

f° 206 — rok 1699

- [Iac]obus Brocki p. wyżej
 [Nic]olaus Dertorosowicz „ „
 [Nic]olaus Iakubowicz „ „
 [The]odorus Zakarie[se]wicz „ „
 [Zac]harias Kapacz „ „
 [Gre]gorius Pirumowicz „ „
 [Ni]colaus Kapacz „ „
 [...]rus Pirumowicz „ „
 [De]odatus Nikorowicz „ „

f° 218 — rok 1708

- [...]us Nikorewicz Brodensis, lat 21, przyjęty 13 Aprilis 1697. Subdiaconus
 [...] Pyrumowicz p. wyżej. Diac[onus] et contion[ator]
 [...]an. Balicki Sniatinensis, lat 20, przyjęty 12 Iulii 1700. Min[oris] ord[inis]
 [Mic]hael Butakowicz Leopoliensis, lat 23, przyjęty 12 Februarii 1701. Diac[onus] et contion[ator]
 [Ste]phan[us] Steckiewicz Leopoliensis, lat 23, przyjęty 4 Maii 1701. Diac[onus] et contion[ator]
 [...]ph. Bernatowicz Leopoliensis, lat 21, przyjęty 23 Maii 1712. Subdiac[onus]
 [...] Pyramowicz Leopoliensis lat 20, przyjęty 23 Maii 1702. Min[oris] ordinis
 [Ignati]us Lazurówicz Iaroslaiensis, lat 18, przyjęty 15 Augusti 1704. Min[oris] ord[inis]
 [Mar]tinus Codikewicz Iaroslaiensis, lat 16, przyjęty 26 Aprilis 1706
 [Gre]g[ori]us Steckiewicz Leopoliensis, lat 16, przyjęty Prima Septembris 1707

[Ga]briel Stephanowicz Leopoliensis, lat 16, przyjęty 18 Septembris 1707
 [M]artinus Farukowicz Zamosciensis, lat 16, przyjęty 25 Martii 1708
 f° 219 — rok 1708 p. f° 218

f° 227 — rok 1709

[...]us Nikorewicz	p. wyżej
[...] Pyrumowicz	" "
[...] Balicki	" "
[Mich]ael Butakowicz	" "
[Stephan]us Steckiewicz	" "
[...]ph. Bernatowicz	" "
[...] Pyramowicz	" "
[Ignati]us Lazurowicz	" "
[Mart]inus Codikewicz	" "
[Gre]g[orius] Steckiewicz	" "
[Gabri]el Stephanowicz	" "
[Mart]in[us] Farukowicz	" "
[Anton]ius Aslanowicz Iaslouecensis, lat 14, przyjęty 8 Maii 1709	

R u t h e n i

[Ioannes] Podgurski Leopoliensis, lat 13, przyjęty 17 Februarii 1709
 [Nico]laus Rossinski Leopoliensis, lat 15, przyjęty 17 Februarii 1709
 f° 228 — rok 1709 p. f° 227

f° 237 — rok 1710

[Ig]nat[ius] Lazurowicz	p. wyżej
[M]artin[us] Codikewicz	" "
[Gr]eg[orius] Steckiewicz	" "
[Ga]briel Stefanowicz	p. wyżej: Stephanowicz
[M]artin[us] Farukowicz	" "
[An]ton[ius] Aslanowicz	" "
[Ni]col[aus] Augustinowicz Leopoliensis, lat 18, przyjęty 6 Februarii 1710	
[Si]mon Donabiedowicz Zloczouiensis, lat 17, przyjęty 22 Maii 1710	
[...]g. Bogdanowicz Leopoliensis, lat 15, przyjęty 23 Maii 1710	
[Ch]ristoph[orus] Farukowicz Leopoliensis, lat 15, przyjęty 25 Maii 1710	

R u t h e n i

[Ioannes] Podgurski	p. wyżej
Nicol[aus] Rossinski	" "

f° 238 — rok 1710 p. f° 237

f° 251 — rok 1711

[Ign]atius Lazurowicz	p. wyżej. Subdiacon[us]
[Ma]rtin[us] Chodikewicz	p. wyżej: Codikewicz. Minoris ordinis
[Gre]go[r]ius Steckiewicz	p. wyżej. Minoris ordinis
[Gabr]iel Stefanowicz	" " " "

[Ma]rtin[us] Farukowicz	p. wyżej. Minoris ordinis
[An]ton[ius] Aslanowicz	„ „ „ „
[Nic]ol[aus] Augustinowicz	„ „ „ „
[Sim]on Donabiedowicz	„ „ „ „
[...]g. Bogdanowicz	„ „
[Chris]toph[orus] Farukowicz	„ „
[Iaco]bus Iacobowicz Leopoliensis, lat 13, przyjęty 13 Iulii 1710	

R u t h e n i

[Ioannes] Podgurski	p. wyżej
[Nico]l[aus] Rosinski	p. wyżej: Rossinski
[...]g. Rudnicki } ex Palatinatu Kiouien-	lat 13, przyjęty 2 Martii 1711
[...]od. Rudnicki } [se] ambo (fratres)	lat 11, przyjęty 2 Martii 1711
[Nicod]em[us] Laskowski Leopoliensis, lat 11, przyjęty 29 Septembris 1711	

f° 260 — rok 1712

[Ig]natus Lazuwowicz	p. wyżej
Martin[us] Chodikiewicz	„ „
[G]rego[rus] Steckiewicz	„ „
[Ga]briel Stefanowicz	p. wyżej, ale tu data przyjęcia 18 Septembris 1708
[M]artin[us] Farukowicz	p. wyżej, ale tu data przyjęcia: 25 Maii 1708
[A]nton[ius] Aslanowicz	p. wyżej
[Nic]ol[aus] Augustinowicz	„ „
[Si]mon Donabiedowicz	„ „
[C]hristoph[orus] Farukowicz	p. wyżej. Minoris ordinis
[Iac]ob[us] Iacobowicz	p. wyżej, ale tu data przyjęcia 13 Iulii 1711

[M]ichael Bobrikewicz Lublinensis, lat 17, przyjęty 8 Februarii 1712. Minoris ordinis

[Ia]cob[us] de Baldassaris Constantinopoliensis, lat 22, przyjęty 9 Februarii 1712. Minoris ordinis

R u t h e n i

[Ioannes] Podgurski	p. wyżej
[Ni]col[aus] Rosinski	„ „
[...]eg. Rudnicki	„ „
[...]cod. Rudnicki	„ „
[Ni]codemus Laskowski	„ „

f° 263 — rok 1713

[Igna]tius Lazuwowicz	p. wyżej. Diaconus
[Martinus] Chodikiewicz	p. wyżej: Chodikiewicz
[Gregorius] Steckiewicz	p. wyżej

[Gabrie]l Stefanowicz	p. wyżej, jak na f° 260
[Mart]in[us] Farukowicz	„ „
[Anto]n[ius] Aslanowicz	„ „
[Nico]l[aus] Augustinowicz	„ „
[Simo]n Donabiedowicz	„ „
[Christ]oph[orus] Farukowicz	p. wyżej. Minoris ordinis
[Iaco]b[us] Iacobowicz	p. wyżej, jak na f° 260
[Mich]ael Bobrikewicz	„ „
[Iacobus] de Baldassaris	„ „

R u t h e n i

[Ioannes] Podgurski	„ „
[Nic]ol[aus] Rosinski	„ „
[...]g. Rudnicki	„ „
[...]od. Rudnicki	„ „
[Nico]dem[us] Laskowski	„ „

f° 266 — rok 1714

[Ig]natus Lazurawicz	p. wyżej
[Mart]tin[us] Chodikewicz	„ „
[Gr]egor[ius] Steckiewicz	„ „
[Gabri]el Stefanowicz	p. wyżej, jak na f° 260
[Ma]rtin[us] Farukowicz	„ „
[An]ton[ius] Aslanowicz	„ „
[Ni]col[aus] Augustinowicz	„ „
[Si]mon Donabiedowicz	„ „
[Chr]istoph[orus] Farukowicz	„ „
[Iac]ob[us] Iacobowicz	p. wyżej, jak na f° 251
[Mi]chael Bobrikewicz	„ „
[Iac]ob[us] de Baldassaris	p. wyżej. Diaconus

R u t h e n i

[Ioannes] Podgurski	„ „
[Ni]col[aus] Rosinski	„ „
[...]g. Rudnicki	„ „
[Theodorus] Rudnicki	„ „
[Ni]cod[emus] Laskowski	„ „
[Nicolaus] [Mo]szczec Premisliensis, lat 17, przyjęty 17 Octobris 1714	

f° 267 — rok 1715

[Gr]egor[ius] Steckiewicz	p. wyżej
[Ga]briel Stefanowicz	„ „
[Chr]istoph[orus] Farukowicz	„ „
[Ia]cob[us] Iacobowicz	p. wyżej, jak f° 260
Michael Bobrikewicz	„ „

[An]ton[ius] Vartaresewicz Stanislauouiensis, lat 16, przyjęty 24 Octobris 1714

[Ioannes] Kirkorowicz Camenecensis, lat 16, przyjęty 24 Octobris 1714

Thomas Rickiewicz Camenecensis, lat 13, przyjęty 24 Octobris 1714

[Au]gusti[nus] Mikolaiewicz Camenecensis, lat 16, przyjęty 9 Februarii 1715

Iacob[us] Augustinowicz Leopoliensis, przyjęty 23 Augusti 1715.

Rubryka „Aetas” nie wypełniona

[Nic]olaus Iaskiewicz Leopoliensis, przyjęty 23 Augusti 1715.

Rubryka „Aetas” nie wypełniona

[Ni]col[aus] Gabrielowicz Camenecensis, lat 15, przyjęty 23 Augusti 1715

R u t h e n i

[Ioannes] Podgurski p. wyżej

[N]icol[aus] Rosinski „ „

[T]heod[orus] Rudnicki „ „

[Nic]odem[us] Laskowski „ „

[Ni]col[aus] Moszczoczek p. wyżej, ale wiek tu określony również na 17 lat

f° 268 — rok 1716

A r m e n i

[C]hristoph[orus] Farukowicz p. wyżej, ale data przyjęcia: Prima Septembris 1707

[I]acobus Iacobowicz p. wyżej: Iacobowicz, data jak na f° 260. Minoris ordinis

[Mi]chael Bobrikiewicz p. wyżej: Bobrikiewicz

[A]nton[ius] Vartaresewicz p. wyżej. Minoris ordinis

[Ioann]es Kirkorowicz „ „ „ „

Thomas Rickiewicz „ „ „ „

[Au]gustinus Micholaiewicz „ „ „ „

[Ia]cobus Augustinowicz „ „ „ „

[Ni]colaus Iaskiewicz „ „ „ „

[Ni]colaus Gabrielowicz „ „ „ „

R u t h e n i

[Ioannes] Podgurski p. wyżej

[N]icolaus Rosinski „ „

[T]heodor[us] Rudnicki „ „

[Ni]codem[us] Laskowski „ „

[N]icolaus Moszczoczek p. wyżej: Moszczoczek

f° 285 — rok 1717

A r m e n i

[Ch]ristophor[us] Farukowicz p. wyżej, jak na f° 268

[I]acobus Iacobowicz p. wyżej, jak na f° 260

[Mi]chael Bobrikiewicz	p. wyżej
[A]ntonius Vartaresewicz	„ „
Ioannes Kirkorowicz	„ „
Thomas Rickiewicz	„ „
Augustinus Mikolaiewicz	„ „
Iacobus Augustinowicz	„ „
Nicolaus Iaskiewicz	„ „

R u t h e n i

[I]oannes Podgurski	„ „
[N]icolaus Rosinski	„ „
[T]heodorus Rudnicki	„ „
[N]icolaus Moszczocze	p. wyżej: Moszczocze
[A]ndreas Laurisewicz Leopoliensis, lat 18, przyjęty 8 Maii 1717	

f° 288 — rok 1718

[Iac]obus Iacubowicz	p. wyżej, jak na f ^o 260
[Ant]on[ius] Vartaressewicz	p. wyżej: Vartaresewicz
[Ioannes] Kirkorowicz	„ „
[Th]omas Rickiewicz	„ „
[Aug]ust[inus] Micholaiewicz	„ „
[Nic]ol[aus] Iaskiewicz	„ „
[Nic]ol[aus] Gabrielowicz	„ „
[...]on. Christofowicz Camenecensis, lat 16, przyjęty 28 Augusti 1717	
[...]ol. Kolzan Camenecensis, lat 17, przyjęty 10 Octobris 1717	
[An]dreas Agiewicz Leopoliensis, lat 17, przyjęty 20 Martii 1718	

R u t h e n i

[Ioannes] Podgurski	p. wyżej. Subdi[aconus] Diac[onus]
[Nic]olaus Rosinski	„ „ „ „
Theodorus Rudnicki	„ „ „ „
[Ni]col[aus] Moszczocze	„ „
[Gre]gor[ius] Zachariesewicz Leopoliensis, lat 17, przyjęty 28 Ianuarii 1714	
[Mi]chael Laskowski Leopoliensis, lat 12, przyjęty 8 Augusti 1718	
[...] Rozlucki Premisliensis, lat 17, przyjęty 21 Decembris 1718	

f° 289 — rok 1719

A r m e n i

[Iaco]b[us] Iacubowicz	p. wyżej, jak na f ^o 260
[Antonius] Varteresewicz	„ „
[Ioannes] Kirkorowicz	„ „
[Thom]as Rickiewicz	„ „
[Augustinus] Mikolaiewicz	„ „
[Nicolaus] Iaskiewicz	„ „
[Nicolaus] Gabrielowicz	„ „
[...]on. Christofowicz	

[...] Kolzan	„	„		
[Andr]eas Agiewicz	„	„		
Ruthe[ni]				
[Ioannes] Podgurski	p. wyżej.	Subdi[aconus]	Diacon[us]	
[Nic]ol[aus] Rosinski	„	„	„	„
[Theodorus] Rudnicki	„	„	„	„
[Gregorius] Zachariesewicz	„	„		
[Mic]hael Laskowski	„	„		
[...] Rozluski	„	„		
[...]phan. Łazarewicz Leopoliensis, lat 14, przyjęty 28 Maii 1719				

B. Rkps Ossolineum syg. n° 1752/II*

Omawiany niżej zabytek⁹ pochodzi ze zbiorów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu i w inwentarzu rękopisów tejże Biblioteki¹⁰ oznaczony jest sygnaturą 1752/II oraz objaśniony jako „Catalogus Alumnorum ritus armenici a prima collegii pontificii Leopoliensis fundatione assumptorum, ex distincto primaevo indice excerptus. K. 244. w. XVIII”. W tytule tym, będącym kopią notatki na f° 244 v° rękopisu, należałoby sprostować — w oryginale b. nieczytelny¹¹ — wyraz „armenici” na „Armeni”; pozostanie to w zgodzie z brzmieniem odpowiednich fragmentów samych rejestrów, w których wyraz ten wielokrotnie występuje. Należy też dodać, że Katalog — o czym przekonują nawet pobieżne jego oględziny — zawiera rejestry alumnów nie tylko obrządku ormiańskiego, lecz także grecko-unickiego (ritus Graeci uniti), czyli ruskiego (ritus Ruteni, por. f° 254). Mówi o tym wyraźnie m.in. specjalny napis otwierający nową część Katalogu i informujący o groźnym pożarze, który zniszczył budynki Kolegium w r. 1740¹² (f° 38 r°):

* Prof. drowi Jakubowi Sawickiemu składam uprzejme podziękowanie za pomoc w odczytaniu kilku fragmentów tekstu łacińskiego i cenne uwagi.

⁹ Rkps znany był Barączowi, który wspomina o nim jako o „Catalogus Alumnorum r. arm. a prima collegii Pontificii fundatione”, zaznaczając, że należy on do zbiorów kapituły ormiańskiej we Lwowie, *Rys dziejów ormiańskich*, Tarnopol 1869, str. 128, przyp. 132.

¹⁰ *Inwentarz rękopisów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu*, Wrocław 1948.

¹¹ Papier uszkodzony przez korniki został tu podklejony.

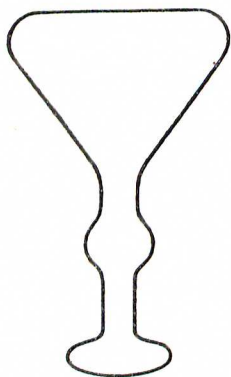
¹² Wypada więc sprostować datę podaną przez Gromnickiego: „W r. 1741 kolegium teatyńskie na Żółkiewskim zgorzało i zostało odbudowane w r. 1745 ...”, *Ormianie w Polsce, ich historia, prawa i przywileje*, Warszawa 1889, str. 44. Barącz jako datę pożaru podaje 12 września 1740, *Rys...*, str. 137.

„Hactenus Alumni Ritus Ruteni
 ad Collegium admissi usque ad funestum
 eiusdem Collegii incendium
 quod contigit D. 14 Septembris A. 1740
 cuius causa
 factum est, ut de privato Patris Praefecti
 consilio, cum Alumni omnes, tum tres
 Lectores et Familiares dimissi sint:
 quam dimissionem
 ratam habuit Sacra Congregatio de
 Propaganda Fides[s.], suoque Decreto confirmavit,
 ut
 ex Proventibus pars tunc incoepta novi Collegii
 eo citius aedificaretur”

Na odwrocie karty czytamy (f° 38 v°):

„Ad novum Collegium, apertum die 22 Februarii 1746
 D. Hieronymo Moro, Praef[ec]to Mis[sio]num, Rectore
 D. Antonio M [?] Asti, et D. Ignatio Rossetti Professoribus
 Clericis Regularibus
 admissi sunt
 qui sequuntur
 Alumni
 Ritus Ruteni”.

Rkps ma wymiary karty 337×215 mm, papier gruby prążkowany (prążki poziome gęste i pionowe rzadkie), pożółkły. Na mniej więcej połowie kart (co druga lub co trzecia karta) jest widoczny wyraźny znak wodny w kształcie kielicha¹³ o wymiarach 87 mm (wysokość) i 50 mm (średnica otworu), na pewnych kartach skierowany podstawą „do dołu”, na innych — „do góry” (patrz rysunek). Wyklejka z papieru gładkiego, cieńszego, białego lub kremowego, dziś również pożółkła, nosi napis ołówkiem „Catalogus Alumnorum ritus armenici od k. 244 — 207”.

Oprawa sztywna półplócienna: zielone płótno angielskie na grzbiecie i narożnikach, papier marmurowy z brązowymi i niebieskimi żyłkami, wytarty wskutek częstego otwierania księgi.

Stan rękopisu dobry, kilka kart naddartych po brzegach. Nieliczne stosunkowo miejsca zniszczone przez korniki podklejono, próbując dobrać papier na ogół zbliżony do kart rękopisu.

¹³ Znaku tego kształtu nie znają — obejmujące zresztą okres dużo wcześniej-

Rkps posiada jednolitą paginację kart w postaci cyfr arabskich pisanych czarnym atramentem na *recto* w prawym górnym rogu. Paginacja ta jest prawdopodobnie późniejszego pochodzenia.

W Katalogu dokonywano wpisów w zwykłej kolejności kart (każdy rejestr na oddzielnej stronie), ale poczynając od obu brzegów rkpsu — od „początku” i od „końca”—odwracając całą księgę. Mimo to wspomniana paginacja biegnie przez obie części rkpsu oraz przez przedzielające je karty nie zapisane, wykazując ogółem 244 fos. (poza jedną kartą nieliczbowaną). Rkps zawiera więc: 1 kartę nlb. (z nazwiskami alumnów: „Ioannes Podgurski” i „Rusinski”)¹⁴, f°s 1 — 94 zapisane obustronnie (wpisy alumnów obrządku grecko-unickiego, czyli ruskiego), f°s 95 — 205 nie zapisane, f°s 207 r° — 234 v° zapisane dwustronnie (wpisy alumnów obrządku ormiańskiego — odwrócone), f°s 235 r° — 244 r° nie zapisane oraz f° 244 v° zapisane częściowo (wspomniana już notatka ołówkiem prawdopodobnie nam współczesna).

Na f°s 234 v° — 232 v° po obu stronach znajduje się odpowiednio, na przemian w prawym i lewym dolnym rogu inna, szczątkowa paginacja w postaci znaków n^o1, n^o2, n^o3, n^o4 (2 razy) w kierunku zgodnym z kierunkiem pisma tej części rejestrów. Ponadto na f° 232 v° pośrodku strony u dołu umieszczono cyfrę 1, zaś w tym samym miejscu na f° 233 r° — cyfrę 2 (obie w tym samym jak wyżej kierunku).

Na f° 243 v°, również w kierunku zgodnym z kierunkiem pisma tej części rejestrów, widoczne są litery *Ca*, mające być prawdopodobnie początkiem wyrazu *Ca[talogus]* lub imienia pierwszego w tej części alumna *Ca[ietanus]* (patrz B. f° 234 v°). Zrezygnowanie z dokończenia wyrazu i pozostawienie następnie 9 kart nie zapisanych nasunąć może przypuszczenie, że się noszono z myślą uzupełnienia dawniejszych wpisów obrządku ormiańskiego.

Pismo wielu rąk, atrament (czarny) różnych odcieni, co związane jest z charakterem samych rejestrów, sporządzanych przez przedstawiciela szkoły i kandydata na studia.

W wydaniu niniejszym zajmujemy się jedynie częścią rkpsu, podając odczytane rejestry alumnów obrządku ormiańskiego, zawierające dane personalne poszczególnych alumnów, oraz warianty przysięg, jakie składali słuchacze Kolegium w zależności przede wszystkim od przynależności do danego obrządku oraz zamiaru zostania duchownym świeckim (*parochus saecularis*) lub zakonnikiem.

Dla potrzeb niniejszego wydania utrzymano paginację główną rkpsu, co pociągnęło jednak za sobą konieczność malejącej numeracji kart, następujących

szy — katalogi: C. M. Briquet, *Les filigranes. Dictionnaire historique des marques du papier*, Leipzig 1923 i K. Badewski, *Znaki wodne w księgach archiwum miasta Lwowa*, Lwów 1928.

¹⁴ Por. A. f° 227 seq.

w porządku chronologicznym wpisów rozpoczynających się od „końca” rkpsu, oraz odwrotną kolejność *recto* i *verso*.

Jak wynika z 3 wspomnianych notatek oraz treści samych rejestrów, Katalog zawiera wpisy alumnów obrządku grecko-unickiego (ruskiego) z okresu od 2. III. 1711 r.¹⁵ do 22. IX. 1779 r., z przerwą wywołaną zniszczeniem Kolegium w latach 1740 — 1746, oraz alumnów obrządku ormiańskiego z okresu od 22. II. 1746 do 14. XI. 1779 r.

Ponieważ badany rkps nosi wyraźne cechy oryginału używanego w praktyce kancelaryjnej Kolegium, co czyni mało prawdopodobnym istnienie innej, obszerniejszej wersji książki z wpisami wcześniejszymi, można przypuszczać, że albo służący za podstawę indeks pierwotny, o którym mówi notatka na f° 244 v° („... ex distincto primaevio Indice excerptus”), również nie obejmował wpisów wcześniejszych, albo że zawarte w nim wpisy nie zostały włączone do nowo założonej książki. Jak już wspomniano, liczono się być może z zamiarem uzupełnienia wcześniejszych wpisów lub informacji o nich, pozostawiając f°s 235 r° — 244 r° nie zapisane.

W każdym razie o istnieniu jakiegoś katalogu alumnów w samej uczelni w okresie wcześniejszym dowiadujemy się z opisu wizytacji Kolegium w lipcu 1723 r. przez biskupa kamienieckiego Stanisława Hozjusza, którego sprawozdanie w aktach Congregationis Particularis z 27. VI. 1724 r. zawiera poniższy fragment:

„Riferisce, esservi bensì un libro, nel quale, a tenore del Breve della S. M. d'Alessandro VII, dei 20 Luglio 1640, si registrano i nomi degl' Alunni, che hanno terminato gli studi, e che sono stati licenziati, ma non si trova notato, ove ora dimorino, nè che sia stato solito darsene informazione ed avviso a questa S. Congregazione¹⁶”.

Schemat zapisu przedstawiał się, jak następuje: u góry strony spisywano dane personalne dotyczące przyjmowanego na studia alumna, które zwykle obejmowały: 1. imię lub imiona kandydata, 2. jego nazwisko, 3. imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, a niekiedy i zajęcie ojca, 4. datę urodzenia lub — a często rów-

¹⁵ „7 marca 1723 r. umarł ks. Stefan Trombetti prefekt Teatynów, który nabył dla kolegium papieżkiego wieś Dublany i młodzież obrządku greckokatolickiego do tego instytutu wprowadził”, Barącz, *Rys ...*, str. 135.

¹⁶ Cong. Part., I, str. 210. Sprawę braku odpowiedniej rejestracji alumnów, którzy ukończyli studia (na co zwrócił uwagę bp Hozjusz w czasie swej wizytacji) poruszała następnie Congregatio Particularis super rebus Armenorum et Ruthenorum w dniu 20. VII. 1725: „Risultava dalla stessa visita, che non si teneva Registro degl'Alunni licenziati, onde non si poteva sapere ove dimorassero, e se facessero il loro dovere, e che specialmente i Ruteni uscendo dal Collegio erano costretti andar vagando per la Provincia ...”, Cong. Part., I, str. 215.

niez — datę i miejsce chrztu, 5. potwierdzenie wpisu do Katalogu Kolegium, 6. dokładną datę wpisu, 7. wiek alumna — ilość lat ukończonych lub zaczętych oraz 8. wzmiankę dotyczącą rodzaju (klasy) studiów („ex studio Rhetoricae”, „ex Poësi studio”, „ex studio Philosophiae”, „ex Philosophia” „ex schola Poësis”, „ex studiis Poeseos”, „ex schola Syntaxi”, „ex Philosophiae studio ad Theologiam promotus”, „in Theologiam moralem”, „ex Theologia ad continuandam eam”, „ex schola Logicae” i in.). W zapisach alumnów obrządku grecko-unickiego niekiedy spotykamy w tym miejscu nazwiska i tytułaturę dostojników kościelnych, którzy umożliwiali alumnom studia za pomocą pewnej formy stypendiów („ex fundatione Illmi Hieronymi Ustrzycki¹⁷ Eppli Praemisl.”, „Fundationis Illmi et Rmi Domini Athanasii Szeptycki¹⁸ Eppli Leopoliensis Metropolitani totius Russiae”, „Fundationis Illi et Revmi olim Dni Georgii Winnicki¹⁹ Epp Premisliensis Metropolitani totius Russiae”, „ex fundatione Illsimi et Rdssimi olim Dni Ioseph Wyhowski²⁰ Episcopi Luceoriensis”) lub diecezjy finansujących studia swych kleryków („Fundationis Premisliensis”, „ex fundatione Luceoriensis”).

Dane personalne wpisywane były przez przedstawiciela szkoły (prefekta lub może niekiedy przez innego alumna), często jednak przez samego wstępującego kandydata.

¹⁷ Hieronim Ustrzycki (Ustryckij; 1715 — 1748) biskup przemyski, „był na synodzie w Zamościu, gdzie występował przeciw Bazylianom, z którymi też potem staczał walki...”, „Podręczna Encyklopedia Kościelna”, t. XXXIII — XXXIV, 1914, s.v. „przemyska dyecezyja r. g.”, str. 63.

¹⁸ Atanazy Antoni Szeptycki (Szeptyckij; 1715—1746) „arcybiskup metropolita kijowski, bp lwowski, halicki i Kamieńca Podolskiego ... W 1715 r. został mianowany bpem lwowskim, halickim i Kamieńca Podolskiego, zaś r. 1728 po śmierci metropolity Leona Kiszki został metropolitą całej Rusi, zatrzymując przytem godność opata uniejowskiego i kijowsko-pieczerskiego... Zostawszy metropolitą, szczególniejszą uwagę zwrócił na podniesienie i zreformowanie zakonu bazylianów... † 11 grudnia 1746...”, „Encyklopedia Kościelna” wydana przez ks. Michała Nowodworskiego, t. XXVII, Warszawa 1904, str. 514—515 s.v. „Szeptycki”.

¹⁹ Gabryel Winnicki (Wynnyckij; 1700—1713) „w zakonie Jerzy od r. 1700 był pasterzem przemyskim. Starał się ten bp o naukowe kleru wykształcenie, założył seminaryum duchowne w Przemyślu, utwierdzał gorliwie Unię i szersze miał pole do działania, kiedy 1708 r. † metropolita Załęski, on był jego następcą (opatem też w Dubnie i Dermaniu), pozostając bpem przemyskim... Przy końcu września 1713 r. †”, „Podręczna Encyklopedia Kościelna”, *loc. cit.* O fundacjach dla kleryków ruskich metropolity Winnickiego patrz Cong. Part., I, str. 179, 184, 185, 198.

²⁰ Józef Abdank Wyhowski (Vyhovskij; 1716—1730), bp łucki obrz. rus. „był podobno przedtem episkopem mścisławskim i z tej godności według Niesieckiego 1714 r. przeszedł na władcytwo łuckie... † w Rożyszczach na Wołyniu”. „Podręczna Encyklopedia Kościelna”, jw., t. XLIII i XLIV, str. 74 s.v. „Wyhowski”.

Drugą część zapisu w karcie rejestracyjnej stanowi rota przysięgi²¹, pisana własnoręcznie przez alumna.

Tekst przysięgi wpisywany był po zakończeniu pewnej fazy studiów, a przed opuszczeniem murów szkolnych²². Świadczą o tym zarówno karty rejestracyjne zawierające jedynie personalia bez tekstu przysięgi, np. f°s 207r^o, 207v^o, 225v^o, 234r^o), jak i dodatkowe notatki umieszczane po tekście, wskazujące datę złożenia przysięgi od 3 do 6 lat późniejszą od daty rozpoczęcia nauki lub też podkreślające fakt niezłożenia przysięgi (np. „ante iuramentum licentiatu est”). Notatki te były pisane przez osobę odbierającą przysięgę, najczęściej prefekta. Możliwe jest wszakże i przypuszczenie, że kandydat przepisywał niekiedy przysięgę przy akcie immatrykulacji, zaś przy wyświęcaniu następowało właściwe złożenie przysięgi połączone z podpisaniem tekstu lub jej uroczyste powtórzenie. Tekst przysięgi (*iuramentum*) — w zasadzie wspólny dla wszystkich słuchaczy Kolegium i nie wykazujący zmian przez dziesiątki lat — posiadał kilka wariantów w zależności przede wszystkim od obrządku. Dla alumnów obrządku ormiańskiego brzmiał on, jak następuje:

„Ego [imię i nazwisko] ... Dioecesis [nazwa diecezji] ... Ritus Armeni plenam habens notitiam instituti huius Collegii, Legibus et Constitutionibus ipsius, quas iuxta Superiorum explicationem amplector, me sponte subicio easque pro posse observare promitto.

Insuper spondeo, et iuro quod dum in hoc Collegio permanebo et postquam ab eo quocumque modo sive completis, sive incompletis studiis exiero, nullam Religionem, Societatem aut Congregationem Regularem sine speciali Sedis Apostolicae licentia Sacrae Congregationis de Propaganda Fide ingrediari neque in earum aliqua Professionem emittam.

Spondeo pariter, et iuro quod volente Sacra Congregatione de Propaganda Fide Statum Ecclesiasticum amplectar et ad omnes sacros

²¹ O przysiędze zachowały się wzmianki w archiwach watykańskich, patrz Cong. Part., I, str. 132, 177—9, 184, 202, 206. „Wszyscy alumni papieżcy przy wyświęcaniu ich publicznie czynią wyznanie wiary katolickiej, a głównie przysięgając na ręce prefekta, zobowiązują się nie przechodzić do innego kościoła, ani wstępować do jakiegokolwiek zakonu łacińskiego według dekretów św. kongregacji”, *Obszerna wiadomość: Pawiński, Dzieje zjednoczenia Ormian polskich z kościołem rzymskim w XVII wieku*, Warszawa 1876, str. 204.

²² W punkcie 5 Resolutiones Sacrae Congregationis Particularis super rebus Armenorum et Ruthenorum z 26. XII. 1723 czytamy: „Rector cogat Alumnos Ruthenos non iuratos ad emittendum iuramentum; quod si renuerint, eos e Collegio dimittat”, Cong. Part., I, str. 202, zaś w uchwałach tejże Kongregacji z 27. VI. 1724: „Il numero poi degl'Alunni non può in oggi scemarsi, avendo tutti fatto il giuramento, conforme fu imposto al P. Rettore per ordine della passata Congregazione; [...] solo due non l'han fatto, uno per poca età, l'altro per una certa infermità in una mano, per cui si dubita, possa essere irregolare, e sono uno Armeno, e l'altro Ruteno”, *op. cit.*, str. 206.

ordines etiam Praesbyteratus, cum Superioribus visum fuerit, promovebor.

Voveo pariter, et iuro quod iussu praedictae Sacrae Congregationis de Propaganda Fide morabor in Provincia mea, et ibi perpetuo in Divinis administrandis laborem meum ac operam impendam pro animarum salute, quod etiam praestabo, si cum praedictae Sedis licentia Religionem, Societatem, aut Congregationem Regularem ingressus fuero, et in earum aliqua professionem emisero.

Denique voveo et iuro me praedictum iuramentum eiusque obligationem intelligere, et observaturum iuxta declarationes factas a Sacra Congregatione de Propaganda Fide et Brevi Apostolico roboratas sub die 20 Iulii Anno Domini 1660. Sic me Deus adiuvet et haec Sancta Dei Evangelia”.

[imię i nazwisko]

W pewnej ilości rejestrów alumnów obrządku grecko-unickiego spotykamy wzmiankę o gotowości wstąpienia do stanu duchownego wedle uznania (*iuxta mentem*) jednego z rządzących diecezją dostojników kościelnych oraz do odprawiania mszy za jego duszę. W drugim ustępie po wyrazach „Statum Ecclesiasticum amplector” czytamy mianowicie:

„... iuxta mentem Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Iosephi Wyhowski Episcopi Luceoriensis Fundatoris nostri. Obligo me pariter quamdiu vixero celebraturum quolibet mense pro Eius anima Missam”

lub:

„... iuxta mentem Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Athanasii Szepticki Episcopi Leopoliensis ac totius Russiae Metropolitan i et Fundatoris nostri. Obligo me pariter quolibet mense quamdiu vixero celebraturum pro Eius anima Missam”.

Odpowiednie fragmenty tekstu wymienające nazwisko metropolity Winnickiego zawierają ponadto obietnicę pozostania „proboszczem świeckim” (*parochus saecularis*)²³:

„... Insuper spondeo et iuro quod dum in Collegio hoc permanebo et postquam ab eo quocumque modo sive completis sive incompletis studiis exiero Saecularis parochus fiam, nullam religionem sive Ritus Graeci sive Latini ingrediendo iuxta mentem Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Gregorii Winnicki Metropolitan totius Russiae Fundatoris nostri nisi cum licentia Sacrae Congregationis de Propaganda Fide”.

²³ Ten punkt przysięgi, przedstawiony przez oo. Trombettięgo i Redanasciego, był przedmiotem obrad Congregationis Particularis super rebus Armenorum ac Ruthenorum Regni Poloniae z 15.V.1722 r., Cong. Part., I, str. 184.

Zapobieżeniu tak częstym w owym czasie w Galicji zmianom obrządku lub reguły zakonnej służyć miała dodatkowa klauzula w przysiędze, zobowiązująca kandydatów na zakonników do przestrzegania wskazań św. Bazylego Wielkiego (*Ordo D. Basilii Magni*)²⁴. Odpowiedni fragment przysięgi brzmiał jak następuje:

„Insuper spondeo et iuro, quod dum in hoc Collegio permanebo, et postquam ab eo quocumque modo sive completis sive incompletis studiis exiero, nullam Religionem excepto ordine D. Basilii Magni sine speciali Sedis Apostolicae licentia vel Sacrae Congregationis de Propaganda Fide ingrediar neque in eam aliqua Professionem emittam”.

Dalszą część rejestru stanowiło wspomniane już potwierdzenie złożenia przysięgi, które miało zwykle dwojaką postać. Stwierdzenia tego dokonywał bowiem — jak już wspomniane — albo sam alumn, albo przedstawiciel szkoły. W pierwszym wypadku notatka stylizowana w pierwszej osobie brzmiała:

„Praestiti hoc iuramentum Die [...] sub Reverendissimo Patre [imię i nazwisko prefekta] Collegii Pontificii Leopoliensis”,

w drugim sam prefekt potwierdzał podpisem fakt złożenia przysięgi — pod tekstem, często napisanym przez samego alumna:

„Praestitit [tu raz jeszcze powtórzone imię i nazwisko alumna] hoc iuramentum Die [...] (in manibus meis)”,

po czym następował jeden lub dwa podpisy (alumna i prefekta).

Notatki te, występujące w kilku drobnych odmiankach, nie są regułą, czasem pojawia się tu tylko parafea prefekta w postaci skrótu imienia oraz nazwiska.

Ostatnią grupę zapisków pojawiających się w rejestrach stanowią zwięzłe informacje lub opinie wychowawcy dotyczące zdolności poszczególnych alumnów, przebiegu ich studiów, losów życia itd.²⁵ Są one nieliczne. Wyróżnić

²⁴ „Con altra lettera espone il detto P. Trombetti, che tutti gl'Alunni Ruteni, a sola riserva di quelli della fondazione di Premisla, fanno il solito giuramento all'uso di quei del Collegio Greco di Roma, il quale impedisce loro solamente il transito al Rito e Religione latine, ma non già all'Ordine di S. Basilio”, *Cong. Part.*, I., str. 177.

²⁵ Część notatek jest anonimowa, inne noszą podpisy prefekta ks. Ignacego Rossettiego, zaś w okresie wcześniejszym, z którego pochodzą wpisy alumnów obrządku grecko-unickiego, — ks. Józefa Marii Redanaschiego (wyraźny podpis na f° 3 v° pod notatką o ukończeniu studiów przez kleryka Stefana Łazarowicza w dniu 31. VI. 1724 r.: Joseph Redanaschi praefectus). We wpisach istnieją również wzmianki o złożeniu przysięgi na ręce ks. Stefana Trombetti, wcześniejszego prefekta. O latach prefektury patrz wyżej, str. 45, notka 3.

w nich można notatki dotyczące przedwczesnych zgonów, następujące niekiedy po akcie immatrykulacji:

„Ante iuramentum fatis cessit”

lub:

„Semel publice propugnatis philosophiis thesibus dignus meliore fato ante iuramentum praematura morte praeventus migravit ad Dominum. Anno . . . ”,

notatki o postępkach w studiach lub zakończeniu nauki:

„Morum gravitate dotatus, studiis summa cum laude pertractans tandem ultimo theologiae anno vix incepto, ab Episcopo Luceoriensi desideratus delitis obtentis facultatibus enlcientatus”,

„Antequam praestaret iuramentu[m] propter grave[m] ipsius necessitate[m] libere ex Collegio enlcientatus”,

nierzadko również o wystąpieniu z kolegium — dobrowolnym:

„Appensus in statura, et inventus animus [s.] habens, post bimestr[em] dimittitur ex Collegio non emissio iuramento”,

„Dimissit incompletiis studiis”,

„ . . . ratione incapacitatis ad studias dimittitur honeste ex Collegio”,

„Dimissus honeste ex Collegio postquam studia [s] mediocriter tractaverit usque ad tertium Theologiae annum . . . ”,

lub przymusowym:

„Die 15 Maii 1724 petita per Ill[ustrissi]mum D[omi]ni Hieronymum Ustrzycki facultate muribundam Matrem visitandi, demortua Matre potius uxorum [s.] ducere, quam ad studias vadire disposuit; proinde ex Alumnorum numero tanquam indignus deletus est”.

Notatek tego typu znajdujemy najwięcej w partiach rejestru poświęconych alumnom obrządku grecko-unickiego. Ze spisów słuchaczy obrządku ormiańskiego warto wypisać notatkę sporządzoną przez ks. Rossettiego w rejestrze alumna Grzegorza Łukasiewicza (f° 210 r°), a to ze względu na zawartą w niej wiadomość o podróży na Krym.

„ . . . Susceptus est hic cum onere proficiendi in Chrimea pro missionibus”²⁶.

²⁶ O wyprawie misyjnej na Krym wspomina Barącz, ale nie łączy z nią osoby Łukasiewicza: „Doniesiono w r. 1782 że w miastach krymskich Jenikule, Chersonie i Taganrogu znaczna liczba osiadła Ormian katolików, którzy potrzebowali posługi duchownej. Z rozkazu ks. Arcybiskupa udali się na tę misję ks. Mikołaj Barącz, ks. Krzysztof Duha i ks. Łazarz Torosiewicz. Jeden z nich miał przeznaczenie do Astrachanu. Lecz ta misja z powodu rozruchów tatarskich i ustaw moskiewskich niepowiodła się”, *Rys. . .*, str. 140. Gronicki, *op. cit.*, str. 45—46, przytaczając tę wzmiankę pisze: „Torosowicz”. Ks. Duha został w Katerynosławiu, a jego towarzysze wrócili do Lwowa, *ibid.*

Tekst

f° 244 v°

Catalogus^a Alumnorum Ritus Armeni
a prima Collegii Pontificii Leopoliensis Fundatione
assumptorum, ex distincto primaevo Indice excerptus.

^a u góry „Sic” lub „Su”.

f° 234 v°

Caietanus Passakas filius Theodori^a Passakas Tys-
minicen[is] natus D. 15 Februarii A. 1726, susceptus
ad Collegium Pontificium Leopoliensem 22 Februarii 1746
aetatis vero suae anno 20, ex studio Rhetoricae.

^a u góry „i. inw. 1752”.

f° 234 r°

Augustinus Caietanus Petroni filius Asariae
Petroni Cavae natus D. 18 Ianuarii A. 1726,
susceptus in numerum Alumnorum Collegii Pontificii Leopoliensis
D. 22 Februarii A. 1746 aetatis vero meae anno
vigesimo, ex studio Rhetoricae^a.

^a u dolu strony notatka: „24 Iulii 1749”.

f° 233 v°

Iacobus Lec Dawidowicz de Mowes filius Davidis de Mowes
natus Horodencae D. 29 Aprilis A. 1726, susceptus in nume-
rum Alumnorum Collegii Pontificii Leopoliensis D. 22 Februarii
A. 1746 aetatis suae anno vigesimo, ex studio Rhetoricae.

f° 233 r°

Thomas Christoforus Wartanowicz filius War-
tani Mikolaiewicz natus Stanislaopoli D. 6 No-
vembris 1729, susceptus in numerum Alumnorum
Collegii Pontificii Leopoliensis D. 22 Februarii
A. 1746 aetatis suae anno 17 completo.

f° 232 v°

Simeon Iosephus Krzysztofowicz filius Christo-
phori Nedyj natus Lysciae D. 13 Septembris A. 1729,
susceptus in numerum Alumnorum Collegii
Pontificii Leopoliensis D. 22 Februarii A.
1746 aetatis suae anno 17 completo.

f° 232 r°

Iosephus Simeon Manugiewicz filius Samuelis Wartano-
wicz natus Lyścae D. 25 Maii A. 1731, susceptus in numerum
alumnorum Collegii Pontificii Leopoliensis D. 22 Februarii A.
1746 aetatis ve[ro] suae 15 incepto.

f° 231 v°

Iacobus Stephan[us] Łazarowicz filius Lazari Jakubowicz natus Stanislaopoli D. 9 baptisatus D. 25 Men[is] Maii 1729, susceptus in numerum Alumnorum Coll[egii] Pontificii Leopoli[ensis] Ritus Armeni D. 11 Septemb[ris] 1749 aetatis an[n]o 20, ex studio Rhetorices.

f° 231 r°

Basilus Melchior Demianowicz filius Demiani Ohanowicz natus Złoczowiae, baptisatus D. 15 Ianuarii A. 1730, susceptus in numerum Alumnorum Coll[egii] Pontificii Leopoli[ensis] Rit[us]

Armeni D. 12 Septembris 1749 aetatis anno 19, ex Poësi studio.

f° 230 v°

Nicolaus Hankiewicz filius Samuelis Hankiewicz natus Stanislaopoli et baptizatus Stanislaopoli D. 19 Octobris 1734^a, susceptus in numerum Alumnorum Collegii Pontificii Leopoliensis D. 30 Augusti A. 1750, ex studio Rhetoricae.

^a trzecia kolejna cyfra przerobiona, trudno czytelna.

f° 230 r°

Iacobus Nicolaus Sękowicz filius Gregorii Sękowicz natus Stanislaopoli et baptisatus D. 4 Decembris 1730, susceptus in numerum alumnorum Collegii Pontificii Leopoliensis Ritus Armeni D. 14 Septembris 1750, ex studio Philosophiae.

f° 229 v°

Georgius Martirasewicz filius Martyris Dzinohly natus Caphae et baptizatus D. 12 Maii A. 1733, susceptus in numerum Alumnorum Collegii Leopoliensis Ritus Armeni D. 25 Ianuar[is] A. 1750.

Ego Georgius Martiresewicz [...]

Emisit iuramentum iuxta praedictam formulam D. 27 Septembris 1755.
Georgius Martiresiewicz

f° 229 r°

Deodatus Moldován filius Isai Moldován Civitatis Szomos-Ujvarini in Transylvania, baptizatus D. 3 Novembris 1732, susceptus in numerum Alumnorum Collegii Pontificii Leopoliensis Ritus Armeni D. 8 Septembris A. 1758, ex schola Poësis

R. Deodatus Moldován m.p.

f° 228 v°

Gabriel Donigewicz filius Dominici Donigewicz Civitatis Stanislaopoliensis baptizatus

D. 14 Aprilis 1733, susceptus in numerum
 Alumnor[um] Collegii Pontificii Leopoliensis Ritus
 Armeni D. 20 Ianuarii A. 1754^a ex schola
 Rhetorices.

Ego Gabriel Donigiewicz [...]

R. Gabriel Donigiewicz m.p.

^a czwarta cyfra przerobiona.

f° 228 r°

Lazarus Axentowicz filius Domini Augusti-
 ni Wartanowicz Civitatis Lyscensis, baptizatus
 D. 2 Aprilis 1735, susceptus in numerum
 Alumnorum Collegii Pontificii[i] Leopoliensis Ritus
 Armeni D. 20 Ianuarii A. 1754, ex scho-
 la Rhetoricae

[podpisu brak, obcięty?]

f° 227 v°

Dominicus Antoniewicz filius Antonii Antoniewicz
 Civitatis Stanislaopoliensis, baptisatus D. 15 Martii
 1736, susceptus in numerum Alumnorum Collegii
 Pontificii Leopoliensis Ritus Armeni D. 20 Ianuarii
 A. 1754, ex schola Rhetoricae.

[.]^a Dominicus Antoniewicz m.p.

^a znak w kształcie nie przekreślonej majuskuły „A”.

f° 227 r°

Florianus Jakubowicz Moszoro filius Sergii Moszoro
 natus Lysciis 10 Iulii A. 1732, susceptus in
 numerum Alumnor[um] Collegii Pontificii Ritu[s] Armeni
 ex studio Phi[losoph]iae 20 Octobris A. 1755^a.

^a u dołu strony „D. 12 Augusti 1758”.

f° 226 v°

Caietanus Manugiewicz filius Severini Manugiewicz
 Civitatis Stanislaopoliensis, baptizatus D. 8
 Augusti A. 1735, susceptus in numer[um] Alumnor[um]
 Collegii Pontificii Ritus Armeni, ex Philosophia
 D. 20 Octobris A. 1755.

Caietanus Nicolaus Manugiewicz m.p.^a

^a u dołu strony notatka: „item”?

f° 226 r°

Iacobus Kotbas filius Deodati Kotbas Horodecensis natus 2 Ianuarii
 A. 1734, susceptus in numeru[m] Alumnoru[m] Collegii Pontificii
 Leopoliensis Ritus

Armeni, ex studio Rethoricae D. 18 Aprilis A. 1755.

Ego Iacobus Ioannes Kotbas^a [...]

Iacobus Ioannes Kotbas^a m.p.

^a wyraz „Kotbas” poprawiony.

f° 225 v°

Gabriel Czahldahohly filius Iacobi natus Caphae in Crimea, baptizatus A. D. 1738^a D. 20 Septembris, susceptus in numeru[m] Alumnorum Collegii Pont[ificii] Leopoli[ensis] A. D. 1756 D. 17 Ianuarii.

Gabriel Crymensis.

^a lub „1733”.

f° 225 r°

Deodatus Szadbey filius Petri Szadbey, baptizatus^a Cameneci D. 4 Martii Anno D[omi]ni 1735^b, susceptus in numerum Alumnor[um] Collegii Po[n]tificii Leopoliensis D. 22 Augusti A. 1756 Ritus Armeni, ex studio Rhetoric[ae].

Deodatus Caietanus Szadbey m.p.

^a wyraz zamazany, trudno czytelny. ^b cyfra „6” poprawiona na „5”?

f° 224 v°

Nicolaus^a Bogdanowicz filius Iosephi Bogdanowicz, baptizatus Cameneci D. 8 Decembris A.D. 1740^a, susceptus in numerum Alumnorum Collegii Pontificii Leopoliensis D. 6 Martii A. 1758 Ritus Armeni, ex studio Rhetoricae.

Nicolaus Gregorius Bogdanowicz.

^a wyrazy „Nicolaus” i „8va Decembris A.D. 1740” wpisane prawdopodobnie później.

f° 224 r°

Gregorius Mysyrli filius Iacobi Mysyrli baptizatus Zwaneci D. 23 Maii Anno D[omi]ni 1741, susceptus in numerum Alumnor[um] Collegii Pontificii Leopoliensis D. 1 Octobris A. 1757 R[itus] A[rmeni], ex schola

Syntaxi

Ego Gregorius mycyrli^a [...]

Gregorius Mycyrli^b

^a wyraz zaczęty minuskulą; „c” zamiast „s”. ^b „c” zamiast „s”.

f° 223 v°

Ioannes Szymonowicz filius Christophori Szymonowicz, baptizatus Cameneci D. 29 Decembris Anno D[omi]ni 1740, susceptus in numerum Alumnorum Collegii Pontificii Leo-

poliensis D. 10 Septembris Anno D[omi]ni 1758, ex Rhetoricae studio.
Ioannes Iacobus Szymonowicz^a

^a u dolu strony notatka: „D. 7 Septembris”.

f° 223 r°

Ioannes Stefanowicz filius Gregorii Stefanowicz natus Leopoli
D.[...]^a A[...]^a, inscriptus in numeru[m] Alumnoru[m] Collegii Pon[t]i[f]i[c]ii
Leopoliensis Foundationis Pontificiae, ex studio Rhetoricae, 17 Septembris
A. 1758^b.

^a miejsce nie wypełnione. ^b u dolu strony notatka: „D. [...]Septembris 1758. Ex Rhet”.

f° 222 v°

Antonius Warteresiewicz filius Gregorii Warteresiewicz natus
Cameneci D. 25 Ianuarii 1741, susceptus in numerum alumno-
ru[m] Collegii Pontificii Leopoliensis funda[ti]onis Pontificiae D. 10
Septembris
1758, ex studio Rhetoricae^a.

^a u dolu strony notatka: „D. 10 Septembris 1758, ex Rhetorica”.

f° 222 r°

Michael Jghid filius Ioannis Jghid Erzerumensis, baptisatus Erze-
rum [powyżej dopisek:] „in maiori Armenia” D. 14 Martii 1743, susceptus
in numerum Alumnor[um]
Collegii Pontificii D. 10 Septembris A. 17[.]9^a, ex Grammatica.
Michael Jghid m.p.^b

^a trzecia kolejna cyfra nieczytelna, czwarta przerobiona. ^b u dolu strony notatka:
„D. 10 Septembris 175[.], ex Grammatica”.

f° 221 v°

Christophorus Duha²⁷ filius Salomonis Duha, baptisatus Armenopoli in
Transylvania A. 1740, susceptus in Alumnorum numerum D. 9 Septembris
A. 1760 Ritus Armeni, ex Philosophiae studio ad Theologiam promotus^a.

^a u dolu strony notatka: „D. 9 Septembris 1760”.

f° 221 r°

Andreas Axentowicz filius Augustini Eliasiewicz, baptisatus
Brezaniae D. 20 Octobris A. 1738, susceptus in nume-
rum Alumnorum Collegii Pontificii Leopoliensis D. 3 Septembris
A. 1761, ex Rhetorica^a.
[podpisu brak]

^a u dolu strony notatka: „D. 3 Septembris, ex Rhetorica, Foundationis Pontificiae”.

²⁷ Brał udział w nieudanej wyprawie na Krym, *cf. supra*, str. 65, notka 26.

f° 220 v^oBenedetto Muratowicz^a

[danych personalnych brak]

Ego Benedictus Muratowicz [...] [podpisu brak]^b^a dopisane odmiennym charakterem. ^b u dołu strony notatka: „an[no] 1762 die 29 Augusti ex Philosophia Foundationis Pontificiae”f° 220 r°

V. Mikolaiewicz Moszoro filius Nicolai Moszoro natus

Lysciis D. 5 Novembris A. 1741, susceptus

in numerum Alumnorum Collegii Pontificii Ritus Ar-

meni, ex studio Rhetoricae A. 1762 D. 10 Septembris.

Ego Valerianus Moszoro^a [...]

[podpisu brak]

Praestitit hoc iuramentum in manibus meis D. 1 Aprilis A. 1768

ita est Ig[natius] Rossetti C.R.Th.²⁸^a u dołu strony notatka: „an[no] 1762 die 10 septembris, ex Rhetorica”.f° 219 v°

Ego Iacobus Korbul filius Christophori Korbul natus Ar-

menopoli in Transilvania, susceptus in numerum Alumnorum

Collegii Pontificii Ritus Armeni, ex Philosophiae studio ad Theolo-

giam A. 1765 D. 10 Novembris.

[podpisu brak]

Praestitit hoc iuramentum D. 1 Aprilis A. 1768

ita est Ig[natius] Rossetti C.R.Th.

f° 219 r^oAugustinus Kirkorowicz filius Gregorii Teodorowicz baptisatus Sta-
nislaopoli D. 4 Maii

A[nn]o D[omi]ni 1741, susceptus in numerum Alumnor[um] Collegii

P[ontificii] Leopoliensis D. 8 Septembris A.D. 1768^a

Praestiti hoc iuramentum D. 1 Aprilis A.D. 1768

sub R[eve]r[endissimo] P[at]re Rosseti^b P[ontificii] Coll[egii] [...] ^c

ita est Ignatius Rossetti C.R.Th.

^a ostatnia cyfra przerobiona, trudno czytelna. ^b z jednym „t”. ^c u dołu strony notatka: „ex[...] pro Theologia m. p.”f° 218 v°

Marcus Nikorowicz filius Gregorii Nikorowicz, Leopoliensis, natus

D. 25 April[is] A. 1749, susceptus ad Colleg[ium] Pontif[iciu]m]

Leopolien[sem] D. 14 Septem[bris] A. 1764,

ex studio Rhetoricae.

²⁸ Proponowana lekcja: „Canonicus Regularis Theatinorum”.

P[rae]stiti hoc iuramentum 1 D. Ap[ri]lis 1768 sub R[everen]dissim^o
mo Patre Ignat[io] Rosseti^a Collegii Pont[ificii] P[rae]fecto m.p.
ita est Ignatius Rossetti C.R.Th.

^a z jednym „t”.

f° 218 r°

Valerianus Bogdanowicz filius Lazari Bogdanowicz
baptisatus Lysciis D. 2 Novembris A. 1748, susceptus in numerum Alu-
mnorum
Collegii Pontificii Leopoliensis] D. 28 Iulii A. 1765, ex studio Rhetoricæ
Praestiti hoc iuramentum D. 1 Aprilis sub Reverendissimo Patre
Ignatio Rossetti Collegii Pontificii Leopoliensis Praefecto A. 1768
ita est Ig[natius] Rossetti C.R.Th.
Valerianus Bogdanowicz m.p.

f° 217 v°

Gregorius Donikiewicz filius Melchioris Doni-
kiewicz baptizatus Stanislaopoli D. [...] ^a A. 1750
M[ensis] Febru[arii], susceptus in numerum Alumnorum Colle-
gii Pontificii Leopoli[ensis] D. 22 Septembris A. 1760,
semel publice propugnatis philosophiis thesibus
dignus meliore fato ante iuramentum praematura
morte praeventus migravit ad Dominum. A.
1772 D. 26 Febr[uarii] in Collegio Pontificio Leopoli[ense].

^a miejsce nie wypełnione.

f° 217 r°

Caletanus Warteresiewicz²⁹ filius Deodati
Werteresiewicz, baptizatus Leopoli D. 18 Februarii A. 1755,
susceptus in numerum Alumnor[um] Collegii Pontif[icii] Leopoli[ensis]
D. 2 Septembris
A. 1769, ex studio Rethorices.
Praestiti hoc iuramentum D. 17 Mense Aprili A. 1772 sub Re-
verendissimo
Patre Ignatio Rossetti Praefecto Collegii Pontif[icii] Leopoliensis
ita est I[gnatius] R[ossetti] C.R.Th.

f° 216 v°

Samuel Stefanowicz filius Stephani Ohanowicz, bapti-
zatus Lysciis D. 29 Martii 1755, susceptus in numerum Alumnorum
Collegii Pontif[icii] Leopoliensis D. 11 Septembris A. 1768, ex Studio
Poeseos

²⁹ Gromnicki wspomina o Kajetanie Augustynie Warteresowiczu, uczniu Kolegium teatynskiego, późniejszym jego profesorze, nominowanym arcybiskupem w 1817 r., *op. cit.*, str. 50.

Praestiti hoc iuramentum D. 9 Mense Aprili A. 1773 sub Reverendis-
simo Patre Ignatio Rossetti Praefecto Collegii Pontificii Leopoliensis]
ita est Ignatius Rossetti C.R.Th.
[niżej notatka postronna]

f° 216 r°

Ioannes Sefferowicz filius Gabrielis Seffe-
rowicz susceptus in numerum Alumnorum Collegii
Pontificii Leopoliensis] D. 25 Septembris 1768 ante iuramentu[m] fa-
tis cessit iam Mense Augusto A. 1771 Cameneci^a

^a od „iam” do „Cameneci” dopisane przez ks. Rossetiego.

f° 215 v°

Nicolaus Tumanowicz filius
Gaspari Tumanowicz natus Stanislaopoli Maii
D. 23 A. 1753, susceptus in numerum Alumnor[um] Collegii
Pontificii Leopoliensis D. 2 Septembris 1769, ex studio Poeseos.
Praestiti hoc iuramentum D. 9 Aprilis A. 1773 sub reverendissimo Patre
Ignatio Rossetti Praefecto Collegii Pontificii Leopoliensis.
ita est Ig[natius] Rossetti C.R.Th.

f° 215 r°

Nicolaus Moszoro filius Abrahami Mo-
szoro natus Łysciae D. 28 Ian[uar]ii A. 1752, susceptus in
numerum Alumnorum Collegii Pontificii Leopoliensis]
D. 14 Septembris A. 1769, ex studio Rethorices, aetatis vero
suae 17.

Praestiti hoc iuramen-
tu[m] D. 9 [?] Apr[il]is] 1773ª sub R[everen]dis[sim]o Patre Ignatio
Rossetti Collegii Pontificii
Leopoliensis Praefecto
ita est Ig[natius] Rossetti C.R.Th.

^a cyfry oznaczające dzień, początek nazwy miesiąca i rok wpisane później odmiennym
charakterem.

f° 214 v°

Gregorius Jakubowicz filius Iakobi Grzegorzowicz natus Stanisla[opoli]
A. 1753 D. 23 Mensis Februarii, susceptus in numeru[m] Alumnoru[m]
Collegii Pontificii
D. 14 Septembris A. 1771, ex studio Rhetorices
Praestiti hoc iuramentu[m] D. 9 Aprilis A. 1773 sub
R[everev]dissimo Patre Ignat[i]o Rosseti^a Collegii Pont[ificii] Prae-
fe[c]to

ita est Ignatius Rossetti
[drugi podpis nieczytelny]

^a z jednym „t”.

f° 214 r°

Stephanus Torosiewicz filius Iosephi
 Torosiewicz natus Stanislaopoli A. 1754 D. [...] ^a,
 susceptus in numerum Alumnorum Collegii Pontifi-
 cii D. 20 Septembris A. 1771, ex studio Rhetorices
 [Tekst przysięgi, podpis alumna oraz wzmianka o złożeniu przysięgi
 przekreślone, dalej notatka:]

Scripsit iuramentu[m] et non praestitit,
 et dimissus est non praestito iuramento.

^a miejsce nie wypełnione.

f° 213 v°

[Cały tekst wymazany, można jednak odczytać pod światło, że wpis do-
 tyczył alumna imieniem Łazarz]

f° 213 r°

Ego Christophorus Simai filius Simonis Dragoman Civi[ta]tis
 Szomos-Ujvarini in Transylvania, baptizatus D. 19 Septembris A. 1748,
 susceptus in numerum Alumnorum Colegii [s.] Pontificii Leopoliensis
 ritus Armeni D. 17 Septembris A. 1773, ex Philosophiae studio ad Theo[lo]-
 gi[am].

Christophorus Simai. Praestiti hoc iuramentum D. 9 Apr[i]lis
 A. 1773 sub R[everen]dis[si]mo Patre Ignatio Rossetti Collegii
 Pontificii Leopoliensis Praefecto
 ita est Ig[natius] Rossetti C.R.Th.

f° 212 v°

Ego Nicolaus Barącz³⁰ filius Chrystofori^a Barącz,
 susceptus in numerum Alumnorum Collegii Pontificii Leopoliensis ritus
 Armeni D. 17 Septembris A. 1773, ex Rhetorices studio ad Philosophiam.
 [podpisu brak]

Hoc iuramentu[m] praestitit in manibus meis D. 4 Aprilis A. 1776
 ita est Ignatius Rossetti C.R.Th.

^a z „f”.

f° 212 r°

Ego Lasarus Torosiewicz³¹ filius Antonii Toro-
 siewicz natus Stanislaopoli Anno Domini 1754 D. 11 Novemb[ris],
 susceptus in numeru[m] Alumnor[um] Cclegii Pontificii D. 20 Septem-
 bris

A. 1771, ex studio Poeseos.

³⁰ Wikariusz z Mohylowa, brał udział w nieudanej wyprawie na Krym,
cf. supra, str. 65, notka 26.

³¹ Późniejszy proboszcz w Balcie, czyli Józefgrodzie, brał udział w nieudanej
 wyprawie na Krym, *cf. supra*, str. 65, notka 26.

Praestiti hoc iuramentum D. 4 Aprilis A. 1776 sub R[even]dissi-
mo

Patre Ignatio Rossetti Colleg[ii] Pontif[icii] Leopoliensis] Praefecto
ita est Ignatius Rossetti C.R.Th.

f° 211 v°

Ego Ioannes Ignatius Amirowicz filius Ieremiae Mikolaiewicz natus
Stanislaopoli A. D. 1756. D. 28 Decembris, susceptus in numeru[m]
Alumnorum Collegii Pontificii D. ultima Octobris A. 1774, ex studio
Rhetoricae.

Praestiti hoc iuramentum D. 4 Aprilis A. 1776 sub Reverendissi-
mo

Patre Ignatio Rossetti Colleg[ii] Pontif[icii] Leopoliensis] Praefecto
ita est Ign[atius] Rossetti C.R.Th.

f° 211 r°

Ego Chrystophorus Martonffi filius Martini
de Czac Civitatis Szamos-Uyvariensis in Tran-
sylvania, susceptus in numerum Alumnorum Col-
legii Pontificii Leopoliensis] Ritus Armeni A. 17-
75 D. 19 Septembris, ex studio Philosophiae in Theolog[iam].

Ego Chrystophorus Martonfi^a [...]

Chrystoforus^b Martonffi

Praestiti hoc iuramentu[m] D. 28 Martii A. 1777
sub Reverendissimo Patre Ignatio Rossetti^c Colle-
gii Pontif[icii] Leopoliensis Praefecto.

ita est Ignatius Rossetti

^a z jednym „f”. ^b z „f”. ^c z jednym „s”.

f° 210 v°

Ego Michael Axętowicz filius Augustini Toroso-
wicz Civitatis Stanislaopolis, susceptus in nume-
rum Alumnoru[m] Collegii Pontificii D. 20 Septembris
A. 1775, ex studio Rhetorices.

Praestiti hoc iuramentu[m] D. 28 Martii A. 1777
sub Reverendissimo Patre Ignatio Rossetti^a Collegii Pon-
tificii Leopoliensis Praefecto.

ita est Ign[atius] Rossetti.

^a z jednym „s”.

f° 210 r°

Ego Gregorius Łukasiewicz Horodecensis Thomae Łukasiewicz
filius natus D.[...] ^a A. 1753 Mense Augusto, [susceptus] in numerum
Alumnorum Coll[egii] Pont[ificii] Leopoliensis] D. 27 Septembris
A. 1776,

in Theologiam moralem

Praestiti hoc iuramentum D. 26 Mart[ii] 1777 sub Reverendissimo
 Patre Ignatio Rosetti^b Praefecto Coll[egii] Pontif[icii] Leopold[iensis]
 Susceptus est hic cum onere proficiendi in
 Chrimaea pro Missionibus.

ita est Ignatius Rossetti C.R.Th.

^a miejsce nie wypełnione. ^b z jednym „s”.

f° 209 v°

Ego X[ris]tophorus Bogdanfi^a filius Nobilis Domini
 Gabrielis Bogdanfi^a Senatoris Civitatis Szamosujvár
 in Transilvania, susceptus in numer[um] Alumnor[um] Collegii
 Pontificii Leopoliensis Ritus Armeni A. 1777 D.
 5 Octobris, ex Theologia ad continuandam eam.

Praestiti hoc iuramentu[m] D. 14 Maii^b A. 1780
 sub Reverendissimo Patre Ignatio Rosetti^c Praefecto
 Collegii Pontif[icii] Leopold[iensis]

ita est Ignatius Rossetti C.R.Th.

^a Bogdanffi? ^b przerobiono z „22 Martii”. ^c z jednym „s”.

f° 209 r°

Ego Andreas Bogdanowicz filius Gregorii Bogdano-
 wicz Civis Camenecensis natus Cameneci A. D[omi]ni 1760
 D. 7 Mensis Decembris, susceptus in numerum Alumnor[um]
 Collegii Pontificii Leopold[iensis] D. 14 Septembris A. 1777 aetatis
 suae Anno 17, ex studio Rhetoricae.

Praestiti hoc iuramentum D. 14 Maii^a A. 1780 sub Reverendissimo
 Patre Ignatio Rossetti Praefecto Collegii Pontificii Leopoliensis
 ita est Ignatius Rossetti C.R.Th.

^a cyfra „14” wpisana później; „Martii” przerobiono na „Maii”.

f° 208 v°

Ego Iosephus Iakubowicz filius Gregorii
 Iakubowicz natus Lysciae D. 17 Novembris 1761 A., susce-
 ptus in numerum Alumnor[um] Collegii Pontificii Leopoliens-
 sis D. 14 Septembris A. 1777,
 ex studio Poeseos.

Praestiti hoc iuramentu[m] D. 14 Maii^a 1780 A. sub
 Reverendissimo P[a]tre Ignatio Rosetti^b Praefecto Col[egii] Pon-
 tificii Leopold[iensis]

ita est Ignatius Rossetti C.R.Th.

^a przerobione z „22 martii” (?). ^b z jednym „s”.

f° 208 r°

Ego Antonius Antoniewicz filius
 Iacobi Antoniewicz susceptus in nume-
 rum Alumnorum Collegii Pontificii D.

21 Septembris A. 1777, ex studio Rhetorices.

Natus A[nno] D[omini] 1750 D. 11 Decembris Stanisla[poli].

Antonig [s.] Antoniewicz

Praestiti hoc iuramentu[m] D. 14 Maii A. 1780^a sub Reverendis-
simo Patre Ignatio Rosetti^b Praef[ecto] Coll[egii] Pontif[icii] Leo-
pol[iensis]

ita est Ignatius Rossetti C.R.Th.

^a data wpisana później odmiennym charakterem. ^b z jednym „s”.

f° 207 v°

Antonius Krzysztofowicz filius Ioannis Krzyszto-
fowicz natus Brzezae, susceptus in numer[um] Alumnor[um] Collegii
Pontificii Leopoli[ensis] D. 21 Septembris A. 1779, ex studio Rhetorices.

f° 207 r°

Chrystophorus Nedyi Manugiewicz filius Samue-
lis Manukiewicz^a Nedyi natus Lysciae D. 2 Ianuarii
A. 1760, susceptus in numeru[m] Alumnor[um] Collegii
Pontificii Leopoli[ensis] 14 Septembris 1779, ex studio
Rhetorices.

[tekstu przysięgi, podpisu i notatki o złożeniu przysięgi brak]

^a przez „k”.

*

*

*

Na koniec kilka uwag na marginesie obu zabytków. Przedstawione teksty katalogów, obejmujące lata 1689—1719 oraz 1726—1779, pozwalają — wraz z listami alumnów ogłoszonymi poprzednio na podstawie programów przedstawień szkolnych z lat 1668 i 1689 — na bliższe przyjrzenie się od strony ilościowej i danych osobowych młodzieży studiującej we lwowskiej uczelni.

Można przyjąć, że się przez jej mury przewinęło w ciągu całego jej istnienia ok. 130—140 młodych Ormian i ponad 200 Rusinów. Wiek alumnów ormiańskich pobierających naukę w Kolegium we wcześniejszym okresie, objętym katalogami watykańskimi, wykazuje znaczną rozpiętość: od 11 do 25 lat, wiek rozpoczęcia nauki na podstawie rkpsu Ossolineum waha się od 15 do 23. W tym ostatnim zabytku tylko niekiedy wskazany jest on wyraźnie w akcie immatrykulacji, jego wyliczenie zaś nie zawsze może być pewne wobec podawania niekiedy nie daty urodzenia, lecz chrztu. Na podstawie kilku przykładów można jednakże wnioskować, że obie te daty nie były zbyt odległe. Najwięcej alumnów obrządku ormiańskiego rozpoczynało w Kolegium studia w tym okresie w wieku ok. 17 lat. Wiek alumnów nie pozostawał zresztą w prostym stosunku do poziomu rozpoczynanej nauki: do retoryki przystępowano zarówno w wieku lat 17 jak 18 czy 20. Jednego z alumnów przyjęto na studium poezji w wieku 16 lat, innego na teologię moralną w wieku lat 23.

Co do miejsca pochodzenia alumnów obrządku ormiańskiego, to w przeważającej liczbie była to młodzież pochodzenia miejscowego. Na 60 uczniów tego obrządku objętych katalogami watykańskimi 28 pochodziło ze Lwowa, 15 z Kamieńca, 5 z Jazłowca, po 2 ze Stanisławowa, Jarosławia i Śniatyna, po 1 z Brodów, Zamościa, Złoczowa, Sambora i Lublina. Na 55 wpisów z rkpsu Ossolineum w 3 nie wskazano miejsca urodzenia ani chrztu. Z pozostałej liczby 52 uczniów najwięcej, bo 10, urodziło się w Stanisławowie, 2 zostało w tym mieście ochrzczonych, zaś 3 było niewątpliwie związanych pochodzeniem z tym miastem („civitas Stanislaopoliensis”, umieszczane zwykle po nazwisku ojca). Na drugim miejscu wymienić wypada Łysiec (7 urodzonych, 2 ochrzczonych, 1 „civitas Lyscensis”), dalej Lwów (1 urodzony, 1 ochrzczony, 1 „civitas Leopoliensis”), Horodenkę (1 urodzony, 2 „Horodecensis”), Brzeżany (1 urodzony, 1 ochrzczony), Złoczów (1 urodzony), Żwaniec (1 ochrzczony) i Tyśmienicę (1 „Tysmienicensis”).

Jak wiadomo, naukę w Kolegium pobierali również młodzi przybysze spoza granic dawnej Rzeczypospolitej. W okresie 1689—1719 takim nowym przybyszem był prawdopodobnie tylko urodzony w Konstantynopolu de Baldassaris. Więcej ich natomiast rejestruje rkps Ossolineum dla lat 1726—1779. I tak, z Transylwanii odbywało w tym czasie naukę w Kolegium 6 alumnów, z których 4 wiązało swe pochodzenie z miejscowością Számos Újvár („Szamos Ujvarini”, czyli Armenopolem [Gherla]³², 2 urodzeni, 1 ochrzczony, 1 „civitas Szomos-Ujvarini in Transilvania”). W jednym z wpisów figuruje wyraz „Cavsania” („... filius Asariae Petroni Cavsaniae natus ...”), oznaczający zapewne Kauszan (Kauszany) w Besarabii. We wpisie jednego z alumnów czytamy po nazwisku ojca „Erzerumensis” z dopiskiem „in maiori Armenia”. Dwóch kleryków urodziło się w Kaffie („Caphae in Crimea”).

Ogłoszone listy alumnów Kolegium stanowią interesujący materiał do badań nad nazwiskami ormiańskimi, a także ruskimi w Polsce. W obu zabytkach mamy do czynienia z ok. 75 nazwiskami ormiańskimi, nie włączając w tę liczbę licznych wariantów, wynikających w większości z chwiejnej pisowni, np. Iakubowicz i Iacobowicz, Iaskiewicz i Iaszkievicz, Pirumowicz i Pyramowicz, Wartaresowicz i Warteresiewicz itd. Znacznej części tych nazwisk nie zna nie tylko Bystroń w swej monografii o nazwiskach polskich³³, lecz także niektórych nie notuje Hanusz w specjalnym artykule poświęconym nazwiskom ormiańskim w Polsce³⁴. Z nazwisk nie pomieszczonych w artykule

³² „Armenierstadt (Számos-Ujvar) königliche Freistadt in Siebenbürgen, Komitat Innerszolnok, am Szamos, 6363 Einwohner... Grösstenteils Armenier. Lederfabriken, Tuchmanufaktur, Handel, besonders mit Vieh...”, *Ritters Geographisch-Statistisches Lexicon*, Leipzig und Wien 1910.

³³ Jan St. Bystroń, *Nazwiska polskie*, wyd. II, Lwów—Warszawa 1936, ss. 330.

³⁴ Jan Hanusz, *O nazwiskach Ormian polskich*, „Muzeum” II, z. 10,

Hanusza można wymienić: Agiewicz, Carco, Bogdanfi, Christofowicz, Czahłdahohly, Donabiedowicz, Dertorosowicz, Jghid, Kelzan, Korbul, Kotbas, Martonfi, Moldován, Mysyrli, Petroni, Simai, Szadbey. Należały one w większości do przybyszów i dla 2. poł. XVII i XVIII w. uznać je w zasadzie wypada za import świeżej daty. Materiał uzyskany ma tę dobrą stronę, że umożliwia porównawcze zestawienia, niekiedy zaś pozwala zajrzeć w sam mechanizm powstawania nazwisk ormiańskich³⁵. Interesujące pod tym względem wydają się nazwiska Bogdanfi i Martonfi, należące do alumnów pochodzących z Armenopola i będące formacjami odojcowskimi utworzonymi na gruncie węgierskim (< węg. *Márton* 'Marcin', węg. *Bogdán* 'Bogdan' + węg. *fi*, większa postać *fiú* 'syn'; imię Bogdán, pochodzenia słowiańskiego było rozpowszechnione na Węgrzech za Arpadów). Warto przy tym zauważyć, że o ile alumn Bogdanfi odziedziczył nazwisko po swym szlachetnie urodzonym ojcu („filius Nobilis Gabriel Bogdanfi Senateris”, B. f° 209 v°), o tyle jego rodak Martonfi rozpoczął dopiero używanie nazwiska, gdyż jego ojciec zwał się jeszcze po prostu Marcin („filius Martini”, B. f° 211 r°). Ten sam proces tworzenia nazwiska za pomocą sufiksu odojcowskiego, tym razem już na gruncie polskim, można obserwować w przypadku Jakuba Lwa Dawidowicza z Horodenki (B. f° 233 v°), którego ojcem był Dawid de Mowses (orm. *Mowses* 'Mojżesz’).

W całym materiale zawartym w części ormiańskiej spisów spotykamy tylko jedno nazwisko z końcówką tzw. szlachecką *-ski*, co z jednej strony potwierdza poprzednie obserwacje nad rzadkością występowania tego typu formacji u Ormian polskich³⁶, z drugiej jednak nie pozwala na wyciąganie najbardziej nawet ostrożnych wniosków co do składu socjalnego studiujących alumnów, zważywszy, że liczne wchodzące w grę nazwiska należą do rodów, które uzyskały indygenaty jeszcze w początkach XVII wieku, jak Krzysztofowicze, Seferowicze czy Szadbeye.

Większość materiału poddaje się stosunkowo łatwo analizie słowotwórczej, która jednak nie zawsze pozwala na pewne ustalenie etymologii wyrazu.

Przeważającą grupę stanowią formacje odimienne z sufiksami *-ewicz*, *-owicz*, wskazującymi pochodzenie odojcowskie. W wielu wypadkach są to nazwiska dobrze znanych polskich rodów ormiańskich³⁷, jak Muratowicz, Torosiewicz,

Lwów 1886, str. 565—573. Patrz też tegoż autora *O języku Ormian polskich* w Rozpr. i Spraw. Wydz. Filol. Akad. Umiej., cz. I, t. XI, 1886, str. 350—481 i cz. II, t. XIII, 1889, str. 214—296.

³⁵ O formowaniu nazwisk Ormian na gruncie polskim patrz E. Trille-
r ó w n a, *Mieszkańcy Wschodu we Lwowie*, „Miesięcznik heraldyczny” XIV,
1935, str. 134—138.

³⁶ *Hanusz*, *O nazwiskach...*, str. 569.

³⁷ Wśród nazwisk spotykanych na napisach nagrobnych na cmentarzu kościelnym lwowskim (w języku ormiańskim, łacińskim i polskim) wymienia B a r ą c z: Augustynowiczów, Abramowiczów, Bogdanowiczów, Bernato-

Wartanowicz, znane choćby z opracowań Theodorowicza czy Korwina³⁸. Za podstawę służyły imiona słowiańskie, w wyniku czego nazwiska przybrały postać właściwą wielu językom słowiańskim, w szczególności ogólnopolską: Bogdanowicz, Gabrielowicz, Jakubowicz, Krzysztofowicz, Stefanowicz, Szymonowicz oraz: Antoniewicz, Łukasiewicz, Mikołajewicz albo ormiańskie: Axentowicz, Donabiedowicz, Kirkorowicz, Łazarowicz, Nersesowicz (od imion Aksent, Donabied, Kirkor, Łazar, Nerses) oraz: Donigiewicz, Manugiewicz, Martirasewicz, Minaszewicz, Torosiewicz, Warteresiewicz, Zadikiewicz (od imion Donig, Martiros, Minas, Toros, Wartan, Zadig)³⁹.

Wymienić tu można jeszcze grupę nazwisk na *-icz*, wskazującą na niewątpliwe nawiązania turecko-tatarskie. Obok znanych dobrze, jak Amirowicz, Muratowicz czy Sefferowicz, także Aslanowicz (tur. *aslan* 'lew'), Farukowicz, niewątpliwie od tematu turecko-arabskiego⁴⁰, Sadikiewicz (tur., arab. *sadik* 'wierny'), a zapewne także Hadziewicz (tur. *hadži* 'pielgrzym do Mekki') i Butakowicz, które Hanusz próbował wiązać z tur. *butak* 'gałąź'⁴¹.

Ciekawą z punktu widzenia stosunków ormiańsko-tureckich grupę stanowią nazwiska alumnów, zapewne stosunkowo niedawno przybyłych ze Wschodu, nie opatrzone końcówką słowiańską:

Czahldahohly będące zapewne przekręconą postacią Čagilda oġli(-u) (alumn pochodził z Kaffy), być może w związku z tur. *çağ* 'okres, wiek' (por. osm.

wiczów, Czukiewiczów, Dorogojowiczów, Faruchowiczów, Jurkiewiczów, Izarowiczów, Manczukiewiczów, Muratowiczów, Mikołajewiczów, Nikorowiczów, Piramowiczów, Steckiewiczów, Szymonowiczów, Torosowiczów, Ubalewiczów, Rys..., str. 143—144. Szereg materiałów rękopiśmiennych zawierających cenne materiały do dziejów nazewnictwa osobowego Ormian polskich czeka wciąż na wydanie. Wykaz ok. 40 nazwisk wg Hanusza podaje E. Słuszkiewicz, *Remarques sur la langue turque des Arméniens, et sur les emprunts turcs de l'arménien*, III, R.O. XV, str. 271. Patrz również tenże, *Minasowicz* || *Minasiewicz* itp., „Język Polski” XXXVI, 1956, str. 42-44.

³⁸ L. Theodorowicz, *Nieco o heraldyce i rodach Ormian polskich*, Lwów 1925. L. Korwin, *Ormiańskie rody szlacheckie*, Kraków 1934.

³⁹ Warto wspomnieć, że wiele nazwisk nie daje podstaw do uważania ich za wyłącznie ormiańskie, były żywe bowiem także, a czasem są i nadal, w środowiskach innych mniejszości w Polsce, por. np. orm. Amirowicz, Seferowicz, Muratowicz (Amirowicza, Muratowicza i Sefferowicza (z jednym „f”) notuje też Korwin, *op. cit.*, Amirowicza i Seferowicza także Theodorowicz, *op. cit.*) ze znanymi nazwiskami rodów Tatarów litewskich, orm. i karaım. Abrahamowicz, orm. i żyd. Dawidowicz itd. Także w spisach alumnów obżrądku ruskiego znajdujemy nazwiska identyczne z ormiańskimi: Dawidowicz i Łazarowicz.

⁴⁰ Hanusz, *O nazwiskach...*, str. 568, proponował tu nawiązanie do tur. *farug* 'rozjemca' [?]; bliższy jest arabski termin *فأروك* *fāruk* 'bojaźliwy, bojący się Boga'.

⁴¹ *Ibid.*

cağında 'in the period, at the age, in its prime, the time of')⁴² + *oğlı* 'syn, chłopiec'.

Jghid < tur. *jigit* 'młody, młodzieniec'; por. osm. *yiğit* (*iğit*) 'genç, delikanlı'⁴³ (alumn został ochrzczony w Erzerumie).

Mysyrli⁴⁴ < tur.-arab. *mīšīr*, *mišr* 'Egipt' + tur. *-li*, sufix wskazujący tu pochodzenie: „z Egiptu, egipski, Egipcjanin” itd. (alumn został ochrzczony w Żwańcu); H a n u s z wskazuje tu na rum. *misir* i węg.-orm. *Mēsīr*⁴⁵.

Szadbey niewątpliwie turecko-tatarskie, jednak o etymologii niezbyt jasnej⁴⁶.

Zapewne także pod wpływem turecko-tatarskim pojawił się między imieniem i nazwiskiem jednego z alumnów przydomek (?) Nedyj⁴⁷: „Chrystophorus Nedyj Manugiewicz filius Samuelis Manukiewicz Nedyj natus Lysciae...” (B. f° 207 r°). Ten sam wyraz spotykamy po imieniu ojca alumna Krzysztofowicza, pochodzącego również z Łyśca (B. f° 232 v°).

Pomiędzy nazwiskami ormiańskimi nie opatrzonymi końcówkami słowiańskimi kilka jest powszechnie znanych:

Barącz < węg. Baronz, łączone tradycyjnie z orm. klas. *paron* 'baron' lub imieniem *Baronios*⁴⁸.

Moszoro⁴⁹, które H a n u s z próbował kojarzyć z orm. klas. *mošaj*, *mošavajr* 'tamarisci, tamerigia'⁵⁰.

⁴² *Türkçe-İngilizce sözlük* by A. Vahid M o r a n, İstanbul (1945).

⁴³ *Tamklariyle Tarama Sözlüğü*, IV, Ankara 1957.

⁴⁴ Właściciel tego nazwiska miał w chwili immatrykulacji kłopot z ustaleniem jego postaci: za drugim razem napisał „mycyrlī” (minuskulą!), nie znalazł więc zapewne tradycji pochodzenia swego nazwiska. Zapewne to właśnie nazwisko, wymieniony sufix turecki na polski, przybrało postać Mysyrowicz, Misyrowicz, znane B a r a c z o w i, *Żywoty sławnych Ormian w Polsce*, str. 232 i odnotowane przez H a n u s z a, *O nazwiskach...*, str. 568: Misyrowicz, ale również żywe do naszych czasów. Przymiotnik znany też w staropolskim, por. również „misramski” 'egipski' w dialekcie Tatarów litewskich, A. W o r o n o w i c z, *Szczątki językowe Tatarów litewskich*, „Rocznik tatarski”, II, 1935.

⁴⁵ *O nazwiskach...*, str. 568.

⁴⁶ Por. H a n u s z, *O języku...*, Słowniczek. K o r w i n, *op. cit.*, str. 155, informuje o starej, zasłużonej rodzinie Szadbeyów, z której Florian otrzymał nobilitację w 1790 r.

⁴⁷ H a n u s z, *O nazwiskach...*, str. 572 za B a r a c z e m, *Rys...*, str. 143, wymienia Nedej, Nedejówna jako właściwe nazwisko.

⁴⁸ *Ibid.*

⁴⁹ „Moszoro” herbu własnego, rodzina szlachecka moldawska (pośw. z Jass 12. 8. 1815)...”, T h e o d o r o w i c z, *op. cit.*, str. 13, „... Szlachta moldawska, pochodzenia i wyznania ormiańskiego, osiedlona na Rusi Czerwonej i Podolu, i po większej części trudniąca się handlem...”, K o r w i n, *op. cit.*, str. 130.

⁵⁰ *Op. cit.*, str. 572.

Passakas⁵¹, o etymologii spornej, zaklasyfikowane przez Bystrońa jako twór przezwiskowy⁵².

Nazwisko Kotbas⁵³ należy bodaj zaliczyć do miejscowych nazwisk chłopów polsko-ruskich. Niezbyt jasno przedstawia się etymologia i pochodzenie nazwiska Duha, dla którego nie jest łatwo znaleźć nawiązania na terenie rumuńskim, słowiańskim lub węgierskim. Być może pozostaje w związku z rum. *duh* '1. дух; 2. дыхание; 3. ум, рассудок; 4. остроумие'⁵⁴. H a n u s z proponował je łączyć z arab.-tur. *duva* 'modlitwa' lub ros. *дыра* 'tęcza'⁵⁵.

Nazwisko Moldován zdaje się pozostawać w związku z nazwą Moldawii (w gwarze ormiańskiej Ormian polskich *Moldów*, we współczesnym rum. *Moldóva*, *moldoveán* 'moldawianin'), Petroni nawiązuje bodaj do jakiegoś wariantu imienia Piotr lub do nazwy miejscowej. Korbul jest nazwiskiem rumuńskim: rum. *corb* 'kruk' + *ul* rodzaj. określ.⁵⁶.

Niejasno przedstawia się etymologia nazwisk: Simai, pochodzącego być może od nazwy miejscowej z węgierskim sufiksem *i* (ojciec alumna noszącego to nazwisko był dragomanem w Számos Újvár, znany był tego nazwiska działacz ormiański na Węgrzech w XIX w. Grzegorz Simai) oraz Carko i Kolzan.

Z katalogów watykańskich (A.) reprodukuje poniżej 3 karty zawierające sprawozdania 3 prefektów: Bonesany, Accursiego i Trombettiego (f°s 176, 196, 266), zaś z rkpsu Ossolineum (B.) 2 karty śródtitulowe, mówiące o uruchomieniu Kolegium po pożarze (f° 38 r° i 38 v°) oraz wpisy kilku alumnów — niedawnych przybyszy ze Wschodu (f°s 229 v°, 225 v°, 224 r°, 222 r°).

Nie obejmując niniejszym wydaniem rejestrów alumnów obrządku grecko-unickiego (wyjątkowo tylko przytaczamy niewielką ich liczbę zawartą w katalogach watykańskich, a to ze względu na ich wartość dokumentacyjną w odniesieniu do nie zawsze jednoznacznie przedstawianej kwestii rozpoczęcia nauki

⁵¹ „Passakas herbu własnego rodzina bukowińska, szlachta węgierska... 1797...”, Theodorowicz, *op. cit.*, str. 14. „...Passakas... rodzina szlachecka, z Węgier przybyła na Ruś Czerwoną...”, Korwin, *op. cit.*, str. 140; tamże powtórzona próba objaśnienia nazwiska za pomocą ludowej etymologii: *pas a kasa* [włos.?] 'idź do domu'; patrz też H a n u s z, *O nazwiskach ...*, str. 571 i *O języku...*, Słowniczek.

⁵² *Op. cit.*, str. 261, H a n u s z, wskazując na węg.-orm. Pászakaszin, nie przekonywająco próbował wyjaśnić jako arab.-tur. *pas* [?] + *kasis* 'obudzenie duchowe, zmartwychwstanie', *op. cit.*, str. 571.

⁵³ U Bystrońa podobne tylko: Kotas, *op. cit.*, str. 122; etymologicznie niejasne.

⁵⁴ *Румынско-русский словарь*, под ред. Б. А. Андрианова и Д. Е. Михальчи, Москва 1954. Bystroń zna tylko Duch, uważane za zabawne, *op. cit.*, str. 153.

⁵⁵ *Op. cit.*, str. 572.

⁵⁶ Przy próbach etymologizowania nazwisk Duha, Korbul, Kotbas, Martonfi i Petroni korzystałem z uprzejmych konsultacji prof. dra E. Słuszkiewicza.

przez kleryków ruskich), uważaliśmy jednak za celowe podanie wykazu nazwisk także tej grupy słuchaczy. Zainteresować on może nie tylko badaczy nazwisk czy dziejów obrządku grecko-unickiego w Polsce, lecz także przyszłego historyka lwowskiego kolegium teatyńskiego⁵⁷.

Wykaz alfabetyczny alumnów obrządku ormiańskiego*

- Abrahamowicz Gregorius A. f°s 176, 180, 181, 184, 185, 190, 196, 205
 Agiewicz [An]dreas A. f°s 288, 289
 Amirowicz Ioannes Ignatius B. f° 211v^o
 Antoniewicz Antonius B. f° 208r^o
 Antoniewicz Dominicus B. f° 227v^o
 Antono[wicz] [...]us A. f° 196
 Aslanowicz Antonius A. f°s 227, 237, 251, 260, 263, 266
 Augustinowicz Iacobus A. f°s 267, 268, 285
 Augustinowicz Ioannes A. f° 176
 Augustinowicz [Ni]col[aus] A. f°s 237, 251, 260, 263, 266
 Axentowicz Andreas B. f° 221r^o
 Axentowicz Lazarus B. f° 228r^o
 Axętowicz Michael B. f° 210v^o
 de Baldassaris [Ia]cobus A. f°s 260, 263, 266
 Balicki [...]an. A. f°s 218, 227
 Balsamowicz Gregorius A. f° 176
 Bernatowicz [...]ph. A. f°s 218, 227
 Bobrichiewicz Nicolaus A. f°s 176, 180, 181, 184, 185, 190, 196, 203, 204
 Bobrichiewicz [...]ius A. f° 205
 Bobrikewicz (Bobrikewicz) Michael A. f°s 260, 263, 266, 267, 268
 Bogdanfi (Bogdanffi) X[ris]tophorus B. f° 209v^o
 Bogdanowicz Andreas B. f° 209r^o
 Bogdanowicz Nicolaus B. f° 224v^o
 Bogdanowicz Valerianus B. f° 218r^o
 Bogdanowicz (Bugdanowicz) [...] g. A. f°s 237, 251
 Brocki [Iac]obus A. f°s 196, 203, 204, 206
 Bugdanowicz patrz Bogdanowicz
 Butakowicz [Mich]ael A. f°s 218, 227
 Carko Christophorus A. f°s 176, 180, 181, 184, 185, 190, 196, 205
 Chodikewicz p. Codikewicz
 Christofowicz [...]on. A. f°s 288, 289
 Codikewicz (Chodikewicz, Chodikiewicz) Martinus A. f°s 218, 227, 237, 251, 260, 263, 266
 Czahldahohly Gabriel B. f° 225v^o
 Dawidowicz Gregorius A. f° 176
 Dawidowicz Iacobus Leo B. f° 233v^o
 Demianowicz Basilius Melchior B. f° 231r^o
 Dertorosowicz [Nie]olaus A. f°s 196, 203, 206
 Donabiedowicz [Si]mon A. f°s 237, 251, 260, 263, 266
 Donigewicz (Donigiewicz) Gabriel B. f° 228v^o
 Donikewicz Gregorius B. f° 217v^o
 Duha Christophorus B. f° 221
 Farukowicz Christophorus A. f°s 237, 251, 260, 263, 266, 267, 268, 285
 Farukowicz Martinus A. f°s 218, 227, 237, 251, 260, 263, 266
 Gabrielowicz Nicolaus A. f°s 267, 268, 285, 288, 289

⁵⁷ Wg uzyskanych pośrednią drogą informacji, pracę na temat erekcji seminarium ormiańskiego i ruskiego we Lwowie przygotował ostatnio w Rzymie o. Błażejowski. Praca ma się znajdować w rękopisie.

* W nawiasach podano warianty nazwisk, które można uważać za mniej pewne. Imiona — w zlatynizowanej postaci oryginalów. Na powstanie wersji pewnych nazwisk wpłynęła w sposób widoczny wymowa włoska. Wykazy nie uwzględniają dubletów sprawozdań z rkpsu A.

- Hankiewicz Nicolaus B. f°s 230v^o
- Iacobowicz (Iacubowicz) Iacobus A. f°s 251, 260, 263, 266, 267, 285, 288, 289
- ĭacubowicz Gregorius B. f° 214v^o
- Iacubowicz Iosephus B. f° 208v^o
- Iacubowicz [Ni]colaus A. f°s 203, 204, 206
- Iaskiewicz Nicolaus A. f°s 267, 268, 285, 288, 289
- Iaszkievicz (Iaskiewicz) Gabriel A. f°s 180, 181, 184, 185, 190, 196, 205
- Jghid Michael B. f° 222r^o
- Kopacz Nicolaus A. f°s 203, 204, 206
- Kopacz [Zach]arias A. f°s 203, 204, 206
- Kirkorowicz Augustinus B. f° 219r^o
- Kirkorowicz Ioannes A. A. f°s 267, 268, 285, 288, 289
- Kistosturowicz (Kisostosturowicz) Christophorus A. f°s 176, 180, 181, 184, 185, 190, 196, 203, 204, 205
- Kolzan [...]ol. A. f°s 288, 289
- Korbul Iacobus B. f° 219v^o
- Kotbas Iacobus Ioannes B. f° 226r^o
- Kricorowicz [Chris]tophorus A. f° 205
- Krzysztofowicz Antonius B. f° 207v^o
- Krzysztofowicz Simeon Iosephus B. f° 232v^o
- Lazurowicz Ignatius A. f°s 218, 219, 227, 237, 251, 260, 263, 266
- Łazarowicz Iacobus Stephanus B. f° 231v^o
- Łukasiewicz Gregorius B. f° 210r^o
- Manugiewicz Chrystophorus Nedyj B. f° 207r^o
- Manugiewicz Caietanus B. f° 226v^o
- Manugiewicz Iosephus Simeon B. f° 232r^o
- Mardu[...]cz[...]tus A. f° 196
- Martonffi (Martonfi) Chrystophorus B. f° 211r^o
- Martyrasiewicz (Martyresewicz, Martirasewicz) Georgius B. f° 229v^o
- Micholaiewicz (Mikolaiewicz) Augustinus A. f°s 267, 268, 285, 288, 289
- Micholaiewicz (Mikolaiewicz) Stephanus A. f°s 176, 180, 181, 184, 185, 190, 196, 203, 204, 205
- Midchonowicz Vartanus A. f° 176
- Mikolaiewicz patrz Micholaiewicz
- Minaszewicz Iacobus A. f° 176
- Moldován Deodatus B. f° 229r^o
- Moszoro Florianus Iakubowicz B. f° 227r^o
- Moszoro Nicolaus B. f° 215r^o
- Moszoro Valerianus Mikolaiewicz B. f° 220r^o
- Muratowicz Benedictus B. f° 220v^o
- Mysyrli Gregorius B. f° 224r^o
- Nedyj patrz Manugiewicz Nedyj
- Nersesowicz [Gab]riel A. f° 205
- Nikorewicz (Nikorowicz) [Deoda]tus A. f°s 204, 206, 218, 227
- Nikorowicz Marcus B. 218v^o
- Passakas Caietanus B. f° 234v^o
- Petroni Augustinus Caietanus B. f° 234r^o
- Pirumowicz [Gre]gorius A. f°s 204, 206
- Pirumowicz (Pyrumowicz) [...] rus A. f°s 204, 206, 218, 227
- Pyramowicz [...] A. f°s 218, 227
- Rickiewicz Thomas A. f°s 267, 268, 285, 288, 289
- Sadikiewicz Michael A. f°s 180, 181, 184, 185, 190, 196
- Sefferowicz Ioannes B. f° 216r^o
- Sękowicz Iacobus Nicolaus B. f° 230r^o
- Simai Christophorus B. f° 213 r°
- Steckiewicz Gregorius A. f°s 218, 227, 237, 251, 260, 263, 266, 267
- Steckiewicz Paschalis A. f°s 176, 180, 181, 184, 185, 190, 196, 205
- Steckiewicz [Ste]phan[us] A. f°s 218, 227
- Stefanowicz Ioannes B. f° 223r^o
- Stefanowicz Samuel B. f° 216v^o
- Stephanowicz (Stefanowicz) Gabriel A. f°s 218, 227, 237, 251, 260, 263, 266, 667
- Szadbey Deodatus B. f° 225r^o
- Szymonowicz Ioannes B. f° 223v^o
- Torosiewicz Lazarus B. f° 212r^o
- Torosiewicz Stephanus B. f° 214r^o
- Torosowicz Gregorius A. f° 176
- Tumanowicz Nicolaus B. f° 215v^o
- Vakowski (Vakouuski) [Ioa]nnes A. f°s 180, 181, 184, 205

Vartaresewicz (Vartaressewicz) [A]ntonius
A. f°s 267, 268, 285, 288, 289
Vartereszwicz [...]us A. 205

Wartanowicz Thomas Christoforus B f^o
233r^o

Warteresiewicz Antonius B. f° 222v^o
Zachariesewicz (Zakariesewicz)[The]odorus
A. f°s 203, 204, 206

Zadichiewicz Michael A. f°s 176, 205
Zamorowicz Ioannes A. f°s 176, 180, 181,
184, 185, 190, 196, 203, 204, 206

Wykaz alfabetyczny alumnów obrządku grecko-unickiego (ritus graeci uniti, ritus rutheni)

Baczyński Michael
Bandrowski Demetrius
Baraniecki Ioannes
Barcinski Ioannes
Basarabski Theodorus
Berniakiewicz Ioannes
Bielawski Ioannes
Bielawski Michael
Bielecki Basilius
Bielinski Ambrosius
Biliński (Biliński) Innocentius
Biliński, patrz Jaroszewicz Biliński
Bilski Thomas
Błoński (Błonski) Michael
Błoński Theodorus
Borecki Basilius
Borecki Ioannes
Borecki patrz Gołąbek Borecki
Bregilewicz Basilius
Buczyński de Groteh (Groth) Iosephus
Bugrynowski Gregorius
Chostiak Popiel Basilius
Czechowski Paulus
Czerchawski Basilius
Czerchawski Ioannes
Czerchawski (Czerkaski) Theodorus
Dawidowicz Michael
Dobrzański (Dobrzanski) Theodorus
Dorożyński Ioannes
Dothaniewicz Ioannes
Dumowicz patrz Żelizo Dumowicz
Fostyk Paulus
Garbaczewski Chrisanthus
Gawalewicz Ioannes
Gołąbek Borecki Michael
Grabowiecki Ioannes
Grabowiecki Petrus

Hanczakowski Stanislaus
Hanicki Iacobus
Holowczynski Andreas
Hordowski Michael
Horynowicz Paulus
Hurkiewicz (Horkewicz) Ioannes
Husakowski patrz Lison Husakowski
Iakubinski Andreas
Iankowski (Iankoski) Theodorus Fran-
ciscus
Iaszewicz Elias
Jackowski Stephanus
Janoski (Janowski) Michael
Jaroszewicz Antonius
Jaroszewicz Biliński Iosephus
Jaroszewicz Ludovicus
Juskiewicz (Juśkiewicz) Nicolaus
Kaczkowski Gregorius
Kaczmaroski Timotheus
Kaffilewicz (Kafilewicz) Ioannes
Kaleczyński (Kaleczynski) Stephanus
Kanepewicz (Kunapewicz?) Stephanus
Kaniuczkiewicz Petrus
Kiernowicz Constantinus
Kiernowicz Ioannes
Kirzewski Basilius
Knieżyński (Knieżyński) Basilius
Koczerkiewicz Stephanus
Konaszewicz Alexander
Koronzeski Antonius
Korwin patrz Łaniecki de Korwin
Kotowicz Basilius
Kotowicz Gregorius
Kotowicz Theodorus
Kottowicz (Kotowicz) Basilius
Kottowicz (Kotowicz) Theodorus

Krasnianski Basilius
 Krasnianski Gregorius
 Krasnopolski Theodorus
 Krynicki Stephanus
 Krzywulkowski (Krzywulkoski) Gregorius
 Kubaiewicz Michael
 Kuczkowski Basilius
 Kuczkowski (Kużkowski, Kuskowski) Io-
 annes
 Kuniewicz Ioannes

Laskoski Elias
 Laskowski [Mic]hael A. f°s 288, 289
 Laskowski [Ni]codem A. f.ºs 251, 260, 263,
 266, 267, 268
 Laurisewicz [A]ndreas A. f° 285
 Lazarewicz [Step]han[us] A. f° 289
 Lesiankiewicz Alexius
 Lesieniecki Gregorius
 Lewicki Antonius
 Lewinski (Lewiński) Ioannes
 Lewiński (Lewinski) Iacobus
 Lewiński (Lewinski) Stephanus
 Lewiski Antonius
 Lewitski (Lewiski) Ioannes
 Linkiewicz Stephanus
 Lipnicki Andreas
 Lipnicki Eustachius
 Lipnicki Ioannes
 Lipnicki Iosephus
 Lison Husakowski Iosephus
 Litynski Michael
 Lityński Petrus
 Lubiński Ioannes

Łaniecki de Korwin Theodorus
 Ławroski (Ławrowski) Ioannes
 Łazarowicz Petrus
 Łazarowicz Stephanus
 Łozowski Alexander
 Łużecki Ioannes

Manastyrski Ioannes
 Matkowski Basilius
 Maximowicz Gabriel
 Medyński Simeon
 Mieyski Basilius

Naszczoczek (Nasczoczek, Naszczoczek) Nico-
 laus A. f°s 266, 267, 268, 285, 288

Ochrymowicz Theodorus
 Oslawski Ioannes
 Oslawski Petrus

Pasławski Casimirus
 Pasławski Demetrius
 Pazirski Ioannes
 Piasecki Alexius
 Piasecki Ioannes
 Płotycki Paulus
 Podgurski Alexius
 Podgurski Ioannes A. f°s 227, 237, 251,
 260, 263, 266, 267, 268, 285, 288, 289
 Podgurski Iosyf
 Podgurzański (Podgurzański) Ioannes
 Podlaszecki Ioannes
 Podlaszecki Gregorius
 Połusynowski (Połusynoski) Petrus
 Popiel Petrus
 Popiel patrz Chostiak Popiel
 Poznachowski (Poznahowski) Ioannes
 Produkiewicz Michael
 Prokopowicz Gregorius
 Protanski Stephanus
 Prymowicz (Primowicz) Michael
 Puczyński Simeon
 Puzikowski Petrus

Rabiec Michael
 Radkiewicz Gregorius
 Rozlucki (Rozlusi) A. f°s 288, 289
 Rozlucki Ioannes
 Rosinski (Rossinski) Nicolaus A. f°s 227,
 237, 251, 260, 263, 266, 267, 268, 285,
 288, 289
 Rudnicki Theodorus
 Rudnicki Theodorus A. f°s 251, 260, 263,
 266, 267, 268, 285, 288, 289
 Rudnicki [...] g. A. f°s 251, 260, 263, 266

Saykiewicz (Saikiewicz) Petrus
 Salamaszyński Nicolaus
 Seredowicz Andreas
 Siemiątkowski Georgius
 Służkiewicz Basilius
 Smereczński Basilius
 Smolnicki Gregorius
 Sozański (Sozański) Andreas
 Starodub Alexius
 Staromieyski Stephanus
 Stebelski Nicolaus

Stefanowicz Ioannes
Sulżyński (Sulczynski) Athanasius
Suszalski Gregorius
Syczynski Ioannes
Szanimirski Paulus
Szczawnicki Ioannes
Szczudliński (Szczudlinski) Iacobus
Szeptycki Thadeus
Szopczański Basilius
Szwedzicki Gregorius
Szyszkiewicz Michael

Turczynowski Iacobus
Turczynowski Mathias

Ustianowski (Ustijianowski) Michael

Wasilkowski Ioannes
Wesołowski (Wesolowski) Gabriel
Wirzbicki Theodorus
Witoszynski Ioannes
Wituszynski Ioannes
Wodziński Daniel
Wodziński Stephanus

Wolanski Stephanus
Woronowicz Daniel
Wyhowski Romanus
Wysoczański (Wysoczanski) Theodorus

Zachariesewicz [...]gor. A. f°s 288, 289
Zarudzki Ioannes
Zawalkiewicz Basilius
Zawalkiewicz Ioannes
Zawalkiewicz Stephanus
Zdrynkiewicz Ioannes
Zelawicz Georgius
Zienowicz Ioannes
Zubrzycki Petrus
Zurakowski Georgius
Zyniewicz Georgius
Zyniewicz Ioannes

Żelizo Dumowicz Ioannes
Żoltowski Simon
Żukowski Thomas
Żurakowski Basilius
Żyżniewski (Zyzniewski) Michael

*Calendarium Institutionum et Examinum Collegii Sancti Leonardi Armeni à Calendis
Januarij Anni 1689 Ad finem Martij*

Rector. R. Professor Theologicorum. R. Inspector Alumnorum. R. Economi

Nomen ac nomen	Abela	Patria	Ætas	Admune	lingue	Matrona	Status
Leopoldus Armeni	23	1689	lat. Arm. Pol.				Chronicus et un. lat. Armeni
Leopoldus Armeni	23	22 Oct. 1689	lat. Arm. Pol.				Chronicus et un. lat. Armeni
Leopoldus Armeni	23	23 Januarij 1689	lat. Arm. Pol.				Chronicus et un. lat. Armeni
Leopoldus Armeni	23	13 Aug. 1689	lat. Arm. Pol.				Chronicus et un. lat. Armeni
Leopoldus Armeni	22	27 Oct. 1689	lat. Arm. Pol.				Chronicus et un. lat. Armeni
Leopoldus Armeni	20	16 Oct. 1689	lat. Arm. Pol.				Chronicus et un. lat. Armeni
Leopoldus Armeni	17	20 Aug. 1687	lat. Arm. Pol. Feit				
Leopoldus Armeni	16	11 Martij 1688	lat. Arm. Pol. Feit				
Leopoldus Armeni	13	10 Julij 1689	lat. Arm. Pol. Feit				
Leopoldus Armeni	16	11 Julij 1689	lat. Arm. Pol. Feit				
Leopoldus Armeni	16	11 Julij 1689	lat. Arm. Pol. Feit				
Leopoldus Armeni	14	13 Aug. 1689	lat. Arm. Pol. Feit				
Leopoldus Armeni	11	19 Septembris 1689	lat. Arm. Pol. Feit				
Leopoldus Armeni	13	9 Oct. 1689	lat. Arm. Pol. Feit				

Imper. qui et Cognos. Pistor qui simul ad Signa. Sanctor. Ad formas et alia.

Nomen	Armeni	Romani	Græci	Cypensi	Latini	Romani	Græci	Tutor	Armeni	Græci
353					184	10	9			
					77	1	9			
					29	1	10			
					19	8	14			
					32	1	7			
					7	1	12			
					4	3	11			
353					354	1	22			

Salutis Perpetuam, et Expendarum Collegiorum Universitatis Lipsien. Amen et Rothens.
A Prima die Januarij 1714. Ad finem eadem Anno.

Pater Praefectus — Pater Professor Studiorum — Altor, Later, Professor 256

Annus Natalis	Schola	Patria	Annus	Admissio	Lingua	Sexus	Status
1704	Theol. Speculatio — Moral. Latine, Græcæ, Hebrææ — Algebra, Geom. Rudimentis, Astronom. Mathematicis	Jaroslaven	24	15. Aug. 1704	Lat. Arm. Lat. Ital.	Scit.	Tricomas
1705		Jaroslaven	24	26. Apr. 1705	Lat. Arm. Lat.	Scit.	Min. ordin.
1706		Leopoldien	22	8. Jun. 1706	Lat. Arm. Lat.	Scit.	Min. ordin.
1707		Leopoldien	22	15. Aug. 1707	Lat. Arm. Lat.	Scit.	Min. ordin.
1708		Tamandien	22	25. Mart. 1708	Lat. Arm. Lat.	Scit.	Min. ordin.
1709		Leslauen	22	8. May 1709	Lat. Arm. Lat.	Scit.	Min. ordin.
1710		Leopoldien	22	6. Feb. 1710	Lat. Arm. Lat.	Scit.	Min. ordin.
1711		Therouien	21	22. May 1711	Lat. Arm. Lat.	Scit.	Min. ordin.
1712		Leopoldien	19	25. May 1712	Lat. Arm. Lat.	Scit.	Min. ordin.
1713		Leopoldien	16	13. Julij 1713	Lat. Arm. Lat.	Scit.	Min. ordin.
1714		Lublinen	19	5. Feb. 1714	Lat. Arm. Lat.	Scit.	Min. ordin.
1715		Contschingol	23	9. Feb. 1715	Lat. Arm. Lat.	Scit.	Tricomas
1716		Leopoldien	18	17. Feb. 1716	Lat. Ruth. Lat.	Scit.	
1717		Leopoldien	20	17. Feb. 1717	Lat. Ruth. Lat.	Scit.	
1718		ex Salaburg	16	2. Mart. 1718	Lat. Ruth. Lat.		
1719		Leopoldien	14	2. Mart. 1719	Lat. Ruth. Lat.		
1720		Leopoldien	14	29. Jun. 1720	Lat. Ruth. Lat.		
1721		Premischen	17	17. Octob. 1721	Lat. Ruth. Lat.		

Receptor, Cocus, Coculus, Pistor, Janitor, Ad ligna, fornaces, et alia.

	Aurei	Pauli	Sordi	Expense	Aurei	Floreni	Sordi	
Receptor	353			In Viatum	279	6	7	Doctor Decimus hanc expensam cum rationem ex veritate con- firmem. Jan. 16 pharm. Promota Per. Regal. Reg. per. Illusionum
Receptor				Vestitum	98	10	12	
Receptor				Familias	13	6	15	
Receptor				Ligna	43	7	2	
Receptor				Suppeditilem	22		13	
Receptor				Reparationes	26	7	8	
Receptor				Vivray, Reray, Varia	57	1	12	
Receptor				Infirmitas	8	7	26	
Receptor				Extradon, et Rella Invenit, Rella, Solus	3	14		
Receptor	427	8		Summa expensi	551	15	25	

Ad novum Collegium, apertum die 22 Februarii 1746
 D. Hieronymus Muro, Praefatus^{mus} Rector
 D. Antonius M.^{us} Neri, et D. Ignatius Bonfatti Praefectus
 Clericis Regularibus
 admissi sunt
 qui sequuntur
 Alumnus
 Petrus Prubeni.

Johann Baptist
 Baptizatus est die 28. Dec. 1738. in
 mon. S. Hieronymi Coloniensis. Lector
 die 29. Januarii.

Johann Baptist

